

PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS

(pirmā palāta)

2004. gada 5. oktobrī *

Lieta T-45/01

Stīvens Sanderss [*Stephen Sanders*], ar dzīvesvietu Oksonā [*Oxon*] (Apvienotā Karaliste), un 94 prasītāji, kuru vārdi ir nosaukti pielikumā, ko pārstāv P. Rots [*P. Roth*], QC, I. Hutons [*I. Hutton*], *solicitor*, un A. Hovards [*A. Howard*], *barrister*,

prasītāji,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv J. Kurals [*J. Curral*] un L. Eskobars Gerero [*L. EscobarGuerrero*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja,

ko atbalsta

Eiropas Savienības Padome, ko sākotnēji pārstāvēja Dž. P. Hikss [*J.-P. Hix*] un A. Pilets [*A. Pilette*], vēlāk Dž. P. Hikss un B. Drīzens [*B. Driessen*], pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā,

* Tiesvedības valoda — angļu.

par lūgumu atlīdzināt radušos materiālos zaudējumus, ko prasītāji ir cietuši tāpēc, ka nav pieņemti darbā kā Kopienu pagaidu darbinieki laikā, kad viņi strādāja kopuzņēmumā *Joint European Torus (JET)*.

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA
(pirmā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs B. Vesterdorfs [*B. Vesterdorf*], tiesneši M. Jēgers [*M. Jaeger*] un I. Legāls [*H. Legal*],
sekretārs J. Plingerss [*J. Plingers*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdes 2003. gada 8. maijā un 23. septembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas

- 1 EAEK līguma 1. panta 2. daļa noteic:

“Kopienas uzdevums ir veicināt dalībvalstu dzīves līmeņa celšanos un izvērst ciešākas attiecības ar citām valstīm, radot nepieciešamos apstākļus kodolenerģētikas rūpniecības nozaru straujai izaugsmei.”

- 2 Turklāt EAEK līguma 2. pants paredz, ka, lai veiktu šo uzdevumu, Eiropas Atomenerģijas Kopiena (EAEK) veicina pētniecību un nodrošina tehniskās informācijas izplatīšanu.
- 3 EAEK līguma 49. pants noteic:

“Kopuzņēmumus dibina ar Padomes lēmumu.

Katrs kopuzņēmums ir juridiska persona.

Katrā dalībvalstī tam ir visplašākā tiesībspēja un rīcībspēja, ko attiecīgie nacionālie tiesību akti piešķir juridiskām personām; kopuzņēmums īpaši var iegādāties vai atsavināt kustamu un nekustamu īpašumu, kā arī būt par pusi tiesas procesos.

Ja vien šis Līgums vai kopuzņēmumu statūti neparedz ko citu, visus kopuzņēmumus reglamentē tiesību akti, kas attiecas uz rūpniecības vai tirdzniecības uzņēmumiem; to statūtos var būt papildu atsaucis uz dalībvalstu tiesību aktiem.

Strīdus, kur iesaistīti kopuzņēmumi, izšķir attiecīgās dalībvalstu tiesas, izņemot gadījumus, kad šis Līgums paredz Tiesas jurisdikciju.”

4 Saskaņā ar EAEK līguma 51. pantu:

“Kamēr izveido struktūras, kas ir atbildīgas par kopuzņēmumu darbību, Komisija atbild par visu Padomes lēmumu īstenošanu, kas attiecas uz kopuzņēmumu dibināšanu.”

5 EAEK līguma 152. pants noteic:

“Ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko paredz Civildienesta noteikumi vai Nodarbināšanas kārtība, Tiesas jurisdikcijā ir visas domstarpības starp Kopienu un tās darbiniekiem.”

6 Saskaņā ar EAEK līguma 151. pantu:

“Tiesas kompetencē ir izskatīt lietas par kaitējumu novēršanu, ko paredz [EAEKL] 188. panta otrā daļa.”

7 EAEK līguma 188. panta 2. daļā:

“Ja pastāv tādas saistības, kas nav līgumsaistības, Kopiena saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas ir kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, novērš jebkādu kaitējumu, ko radījušas Kopienas iestādes vai to darbinieki, pildot savus pienākumus.”

- 8 Kopuzņēmums (*joint undertaking*) *Joint European Torus (JET)*, kurā bija nodarbināti prasītāji, tika radīts ar Padomes 1978. gada 30. maija Lēmumu 78/471/*Euratom* (OV L 151, 10. lpp.) EAEK programmas “Fusion” istenošanai, kas paredzēja lielas tokamak tipa torus iekārtas un tās papildu iekārtu būvi, darbību un izmantošanu. Sākotnējais *JET* projekta darbības laiks — divpadsmit gadi, tika pagarināts trīs reizes: ar Padomes 1988. gada 25. jūlija Lēmumu 88/447/*Euratom* (OV L 222, 4. lpp.) līdz 1992. gada 31. decembrim, ar Padomes 1991. gada 19. decembra Lēmumu 91/677/*Euratom* (OV L 375, 9. lpp.) līdz 1996. gada 31. decembrim un, visbeidzot, ar Padomes 1996. gada 7. maija Lēmumu 96/305/*Euratom* (OV L 117, 9. lpp.) līdz 1999. gada 31. decembrim. Vēlāk programma tika turpināta Eiropas Kodolsintēzes attīstības nolīguma ietvaros.
- 9 No kopuzņēmuma statūtiem (turpmāk tekstā — “Statūti”), kas ietverti Lēmuma 78/471 pielikumā, izriet, ka kopuzņēmuma juridiskā adrese ir Apvienotajā Karalistē, *Culham*, Oksfordšīrā un ka tā dalībnieki ir gan EAEK, gan dalībvalstis vai to atomenerģijas jomā kompetentās iestādes, tajā skaitā uzņēmēja organizācija *United Kingdom Atomic Energy Authority (UKAEA)* un, kopš 1991. gada 19. decembra Lēmuma 91/677, arī Šveices Konfederācija.
- 10 Statūti norāda, ka *JET* pārvaldes institūcijas ir padome un projekta direktors. *JET* padomi darbā atbalsta izpildu komiteja, un tā var konsultēties ar zinātnisko padomi.
- 11 Saskaņā ar Statūtu 4.2.2. punktu:

“*JET* padomei ir uzticēti it īpaši šādi uzdevumi:

[..]

- d) iecelt projekta direktoru un vadošo personālu, ko pieņem darbā Komisija vai attiecīgi uzņēmēja organizācija, un noteikt viņu norīkojuma ilgumu, apstiprināt projekta darba grupas vispārējo struktūru un lemt par personāla norīkošanas darbā un vadības procedūru;

[..]

- f) saskaņā ar 10. punktu apstiprināt gada budžetu, ieskaitot štatū sarakstu, projekta attīstības plānu un projekta izmaksu novērtējumu.”
- 12 Saskaņā ar Statūtu 7. punktu projekta direktors ir kopuzņēmuma izpildinstitūcija un tā likumiskais pārstāvis, viņš “izpilda projekta attīstības plānu un vada projekta izpildi *JET* padomes noteikto vadlīniju ietvaros”. Viņam ir šādi uzdevumi:

- a) organizēt, vadīt un pārraudzīt projekta darba grupu;
- b) sniegt *JET* padomei ieteikumus par projekta darba grupas pamatstruktūru un piedāvāt padomei nosaukt vadošo personālu.”

- 13 Statūtu 8. punkts tā sākotnējā redakcijā, kas bija spēkā līdz 1998. gada 21. oktobrim, attiecībā uz projekta darba grupu noteic (skat. turpmāk 25. un 26. punktu):

“8.1 Projekta darba grupa sniedz atbalstu projekta direktoram viņa uzdevumu izpildē. Šie štati tiek noteikti štatu sarakstā, kas ir atspoguļots gada budžetā. Tas sastāv no kopuzņēmuma dalībniekiem saskaņā ar 8.3. punktu un pārējā personāla. Projekta darba grupas personāls tiek iecelts, pamatojoties uz 8.4. un 8.5. [punkta] noteikumiem.

8.2 Projekta darba grupas sastāvam, pirmkārt, ir jāpanāk saprātīgs līdzsvars starp nepieciešamību nodrošināt projekta Kopienas raksturu, it īpaši attiecībā uz darba vietām, kam ir nepieciešama noteikta līmeņa kvalifikācija (fizikā, inženieri, atbilstoša līmeņa administratīvie darbinieki) un nepieciešamību piešķirt projekta direktoram visplašākās pilnvaras izvēlēties personālu, vadoties pēc efektīvas vadības interesēm. Piemērojot šo principu, tāpat arī jāņem vērā kopuzņēmuma ārpuskopieņu dalībnieku intereses.

8.3 Kopuzņēmuma dalībnieki nodod kopuzņēmuma rīcībā kvalificētu zinātnisko, tehnisko un administratīvo personālu.

8.4 Personāls, ko [kopuzņēmuma] rīcībā ir nodevusi uzņēmēja organizācija, turpina būt šīs organizācijas darbinieki attiecībā uz to noteiktajiem darba līguma nosacījumiem un ir tās norīkots darbā kopuzņēmumā.

8.5 Ja *JET* padome konkrētā gadījumā saskaņā ar personāla norīkošanas un vadības procedūru neizlemj citādāk, personālu, ko kopuzņēmuma rīcībā ir nodevuši kopuzņēmuma dalībnieki, kas nav uzņēmēja organizācija, un pārējo personālu Komisija pieņem darbā par pagaidu darbiniekiem saskaņā ar Kopienas Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību un norīko šos darbiniekus darbā kopuzņēmumā.

8.6 Viss personāls, kas ir projekta darba grupas sastāvā, ir administratīvi pakļauts tikai projekta direktoram.

8.7 Visus personāla izdevumus, ieskaitot izdevumus, kas attiecas uz personālu, kuru darbā kopuzņēmumā ir norīkojusi Komisija un uzņēmēja organizācija, sedz kopuzņēmums.

8.8 Katrs [kopuzņēmuma] dalībnieks, kam ir asociācijas līgums ar EAEK, apņemas atkal nodarbināt personālu, kas ir norīkots projektā, un, ko Komisija ir pieņēmusi darbā kā pagaidu darbiniekus, tiklīdz būs pabeigts tā darbs projekta ietvaros.

8.9 *JET* padome precīzi nosaka personāla norīkošanas un vadības procedūru.”

¹⁴ Apvienotajās lietās 271/83, 15/84, 36/84, 113/84, 158/84, 203/84 un 13/85 *Ainsworth u.c./Komisija un Padome, Recueil*, 167. lpp., kurā Tiesa 1987. gada 15. janvārī ir pieņēmusi spriedumu, prasītāji, Lielbritānijas pilsoņi, kurus *UKAEA* pieņēma darbā un šādā statusā nodeva kopuzņēmuma rīcībā, lai viņi piedalītos projekta darba grupā, apstrīdēja kopuzņēmuma *JET* direktora lēmumu, kas pieņemts Komisijas vārdā un ar kuru ir atteikts viņus iekļaut Komisijas personāla sastāvā kā EAEK

pagaidu darbiniekus. Pret to viņi iebilda, iesniedzot iebildumus par kopuzņēmuma Statūtu prettiesiskumu saistībā ar to 8.4. un 8.5. punktā paredzēto atšķirīgo attieksmi.

- 15 Tiesa konstatēja, ka šo normu “patiesais mērķis ir radīt atšķirīgu attieksmi atkarībā no dalīborganizācijas, kas attiecīgo darbinieku ir nodevusi kopuzņēmuma rīcībā” (32. punkts). Tomēr Tiesa atzina, ka “*JET* ir [bija] uzņēmums, kas nodarbojas tikai ar pētījumiem [..], kura pastāvēšanas ilgums ir ierobežots” (35. punkts), un uzsvēra *UKAEA* īpašo situāciju, kas kā uzņēmēja organizācija uzņemas specifisku atbildību (36. un 37. punkts). Šādos apstākļos Tiesa nolēma, “ka ļoti specifiskais stāvoklis, kurā atrodas *UKAEA*, proti, uzņēmēja organizācija attiecībā pret *JET*, un kas nav [nebija] salīdzināms ne ar vienas citas *JET* dalīborganizācijas stāvokli, objektīvi attaisno[ja] atšķirīgo attieksmi, ko paredz Statūtu 8.4. un 8.5. punkts” (38. punkts).
- 16 Eiropas Parlaments 1991. gada 10. decembrī pieņēma normatīvu rezolūciju, kurā tas izteicās arī par Padomes lēmuma priekšlikumu par grozījumiem kopuzņēmuma *JET* Statūtos, un izteica šajā sakarā savas bažas par to, ka atšķirības to zinātnieku darba samaksā, kuri atrodas darba attiecībās ar Komisiju, un to, kurus algo valsts pārvaldes iestādes, var izraisīt spriedzi *JET* iekšienē (OV 1992, C 13, 50. lpp.).
- 17 Apvienotajās lietās T-177/94 un T-377/94 *Altmann* u.c./Komisija, *Recueil*, II-2041. lpp., kurās Pirmās instances tiesa 1996. gada 12. decembrī ir pieņēmusi spriedumu, prasītāji, Lielbritānijas pilsoņi, kas kā *UKAEA* darbinieki ir nodoti *JET* rīcībā, apstrīd Komisijas lēmumus, ar kuriem ir noraidīti viņu pieteikumi par pieņemšanu darbā Kopienas pagaidu darbinieku statusā. Viņi īpaši atsaucās uz apstākļu maiņu pēc tam, kad tika pasludināts iepriekš minētais spriedums lietā *Ainsworth* u.c./Komisija un Padome.

- 18 Pirmās instances tiesa atzina, ka, pirmkārt, “visi personāla locekļi, kas veido projekta darba grupu, atrodas [atradās] līdzīgā situācijā neatkarīgi no tā, kurš dalībnieks viņus ir [bija] nodevis kopuzņēmuma rīcībā. Visi tik tiešām strādā[ja] tikai projekta darba grupas ietvaros un viena un tā paša direktora vadībā. Viņi tika pieņemti darbā to pašu konkursu rezultātā un tika paaugstināti amatos, pamatojoties uz viņu pašu nopelniem, neatkarīgi no viņu nominālā darba devēja” (81. punkts). Otrkārt, Pirmās instances tiesa konstatēja, ka atšķirīga attieksme turpināja pastāvēt projekta darba grupas ietvaros attiecībā uz darba samaksu un karjeras iespējām, kas izriet no kopuzņēmuma Statūtu 8.4. un 8.5. punkta (82., 84. un 85. punkts).
- 19 Pirmās instances tiesa turpinājumā atzīmēja, “ka situācijā, pēc kuras Tiesa vadījās 1987. gadā, ir radusies virkne jaunu apstākļu vai izmaiņu”. Proti, “runa ir [bija] par: a) būtisku *JET* pastāvēšanas ilguma pagarinājumu; b) *UKAEA* lomas samazināšanos kopuzņēmuma organizācijā un darbībā; c) *UKAEA* iebildumu pret to, ka personāls, kas nodots *JET*, pāriet darbā Komisijā, atsaukšanu; d) kopuzņēmuma darbības traucēšanu sociāla konflikta rezultātā un e) *JET* darbā pieņemšanas sistēmas nespēju sasniegt tai nospraustos mērķus” (96. punkts).
- 20 Tāpat arī Pirmās instances tiesa nosprieda:

“Ņemot vērā visus šos faktus, ir jāatzīst, ka ir zuduši visi apstākļi, uz kuriem Tiesa balstīja savu lēmumu par to, ka *JET* Statūtos noteiktā atšķirīgā attieksme ir objektīvi pamatota. Turklāt ir jāatgādina, ka Tiesa nelēma par atšķirīgu attieksmi attiecībā uz karjeras iespējām un nodarbinātības drošību, kas nebija strīda priekšmets *Ainsworth* lietā” (117. punkts).

21 Par “pārējā personāla” jēdzienu Statūtu sākotnējās redakcijas 8. punktā Pirmās instances tiesa ir nolēmusi, ka “neviens Statūtu norma principiāli tieši un viennozīmīgi neaizliedz[a] saskaņā ar 8.5. punktu pieņemt darbā kā “pārējo personālu” personas, kuras, līdzīgi prasītājiem, *UKAEA* jau ir nodevusi projekta rīcībā, tāpat arī no Statūtu vispārējās jēgas un tā normu formulējuma neizriet, ka šāda pieņemšana darbā būtiski ietekmētu pieņemšanas darbā un personāla vadības regulējumu, kas ir ieviests ar Statūtiem” (136. punkts).

22 Pirmās instances tiesa piebilda:

“Tādējādi “pārējā personāla” jēdziens, ko paredz Statūtu 8.5. punkts, ir jāinterpretē saistībā ar Statūtu 8.1. punktu, ar kuru nosaka, ka projekta darba grupu sastāv, pirmkārt, no personāla, ko ir nodevuši *JET* dalībnieki atbilstoši 8.3. punktam, un, otrkārt, no “pārējā personāla”. Tas, ka projekta darba grupas loceklis, kuru tās rīcībā ir nodevusi *UKAEA*, aiziet no darba *UKAEA* tikai ar vienu mērķi — lai Komisija to pieņemtu darbā kā “pārējo personālu”, nav paredzēts šajās normās” (137. punkts).

23 Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka “Statūtu 8.4. un 8.5. punktus [to sākotnējā redakcijā] nevar[ēja] interpretēt tādējādi, ka tie pieļauj prasītāju iecelšanu amatā kā “pārējo personālu” šo normu izpratnē” (139. punkts), un konstatēja, ka “Statūtu 8.4. un 8.5. punkts, kas satur papildu noteikumus par šo normu ieviešanu un noteikumus, kuru mērķis ir nodrošināt šo normu iedarbību, ir prettiesiski tiktāl, ciktāl tie iedibina[āja] vai veicina[āja] atšķirīgu attieksmi pret divu veidu *JET* darbiniekiem atkarībā no tā, kura dalīborganizācija ir nodevusi darbinieku *JET* rīcībā, kas nav objektīvi attaisnojama un līdz ar to ir prettiesiska, it īpaši attiecībā uz iespējām kļūt par Kopienas civildienesta ierēdni” (141. punkts).

- 24 Par prasītāju finansiālo zaudējumu atlīdzinājuma prasījumiem, kas radušies šīs diskriminācijas rezultātā, Pirmās instances tiesa nolēma, ka Statūtos noteiktā vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpums nav pietiekami smags, lai radītu Kopienas atbildību par Padomes nelikumīgi pieņemtajiem un Komisijas īstenotajiem tiesību aktiem (154. punkts).
- 25 Pamatojoties uz iepriekš minēto spriedumu *Altmann u.c./Komisija*, par ko netika iesniegta apelācija, ar Padomes 1998. gada 13. oktobra Lēmumu 98/585/*Euratom* (OV L 282, 65. lpp.), kas ir stājies spēkā 1998. gada 21. oktobrī, ir grozīti kopuzņēmuma Statūti un atceltas atsauces uz “pārējā personāla” jēdzienu, ko tie ietvēra.
- 26 Saskaņā ar Lēmuma 98/585 pielikuma 4. punktu, 8.1., 8.3., 8.4., 8.5. un 8.7. punkts ir izteikts šādā redakcijā:

“8.1 Projekta darba grupa palīdz projekta direktoram viņa uzdevumu izpildē. Šie štati tiek noteikti štatu sarakstā, kas ir atspoguļots gada budžetā. Tas sastāv no personāla, ko [kopuzņēmuma] rīcībā nodod kopuzņēmuma dalībnieki saskaņā ar 8.3. [punktu].”

“8.3 Kopuzņēmuma dalībnieki, kam ir asociācijas līgumi ar EAEK vai līgumi uz noteiktu laiku, kas noslēgti EAEK programmas “Fusion” ietvaros dalībvalstīs, kurās asociācija nepastāv (turpmāk dēvētas par “izcelsmes organizācijām”), nodod kopuzņēmuma rīcībā kvalificētu zinātnisko, tehnisko un administratīvo personālu.”

Prāvas un tiesvedības priekšvēsture

- 27 95 prasītāji, Lielbritānijas pilsoņi, strādāja *JET* projekta ietvaros, 51 no viņiem — desmit gadus un ilgāk, ieņemot galvenokārt inženieru, tehniķu vai rasētāju amatus. Šīm personām, kas visas bija nodarbinātas, pamatojoties uz sākotnējo līgumu, kas noslēgts uz vienu gadu pirms Statūtu grozījumiem 1998. gada oktobrī, nebija nekādu līgumsaistību ar *UKAEA* vai Komisiju, bet tās nodarbināja un algoja trešās sabiedrības, kam bija līgumsaistības ar kopuzņēmumu *JET*. Prasītāju darba attiecības, kuru ietvaros viņi tika nodoti kopuzņēmuma *JET* rīcībā, katrā ziņā izbeidzās projekta beigu datumā 1999. gada 31. decembrī.
- 28 Kopuzņēmums *JET* noslēdza līgumus ar sabiedrībām, kas piedāvā darbaspēku, par personas vai personu grupas, kam ir attiecīgā kvalifikācija vai tehniskās iemaņas, nodošanu tā rīcībā. Ar kolektīvajiem līgumiem bija iespējams nodot kopuzņēmuma *JET* rīcībā darbinieku grupas, kas bija norīkotas darbā, piemēram, *MAC* [*main assembly contract* (galvenais montāžas darbu līgums)], *MEC* [*main electrical contract* (galvenais elektromontāžas darbu līgums)], rasēšanas birojā vai programēšanas nodaļā, kā arī personas, kuras strādā pasta nozarē, komutatora darbinieces vai darbnīcas tehniķus. Jāpiebilst, ka kopuzņēmums *JET* noslēdza līgumus arī ar citiem uzņēmumiem par pakalpojumu sniegšanu, piemēram, par ēku uzturēšanu un apkopšanu.
- 29 Lielākā līgumu daļa, ko kopuzņēmums *JET* noslēdza ar sabiedrībām, kas piedāvā darbaspēku, tika noslēgta pēc kopuzņēmuma rīkotiem konkursiem, kas parasti tika izsludināti reizi trijos gados. *JET* direkcija ielūdza uz intervijām kandidātus, ko piedāvāja uzņēmumi, kas piedalījās konkursā, un tikai tad apstiprināja vai noraidīja

uzvarējušā uzņēmuma pieņemšanai darbā izvirzītās personas, kas norīkojamas darbībai kopuzņēmumā. Visus personāla nodošanas līgumus kopuzņēmums *JET* noslēdza uz vienu gadu, un tos vienmēr varēja pagarināt tikai uz vienu gadu. Turpretim izbeigt tos varēja jebkurā laikā.

- 30 Katrs no prasītājiem laikposmā no 1999. gada 12. novembra līdz 2000. gada 16. februārim ir nosūtījis Komisijai vēstuli, kas galvenokārt pamatojas uz Eiropas Kopienas Civildienesta noteikumu (turpmāk — “Noteikumi”) 90. pantu. Pakārtoti prasītāji savas prasības pamato ar EAEKL 188. pantu. Tajās viņi aicināja Komisiju pieņemt lēmumu attiecībā uz viņu lūgumu par zaudējumu atlīdzinājumu sakarā ar kopuzņēmuma *JET* pieļautajiem pārkāpumiem, kas, ignorējot Statūtus, nepieņēma viņus darbā par Kopienas pagaidu darbiniekiem. Komisija ieinteresētajām personām 2000. gada 14. marta vēstulē norādīja, ka tā izskatīs viņu pieteikumu, pamatojoties uz Noteikumu 90. panta 1. punktu.
- 31 Tā kā uz šo lūgumu nekāda atbilde netika dota četrus mēnešu laikā, prasītāji ar savu padomnieku starpniecību 2000. gada 28. jūnija vēstulē iesniedza Komisijai sūdzību saskaņā ar Noteikumu 90. punkta 2. punktu par tās netieši izteiktu lēmumu par minētā lūguma noraidīšanu.
- 32 Šī sūdzība, uz kuru Komisija neatbildēja Noteikumu 90. panta 2. punktā noteiktajā četrus mēnešu termiņā, ir nepārprotami noraidīta 2000. gada 14. novembrī — termiņā, kas Noteikumu 91. panta 3. punktā paredzēts apelācijas celšanai par šādu netieši izteiktu noraidījumu; šis lēmums ir nosūtīts prasītāju padomniekiem pa telefaksu 2000. gada 17. novembrī.
- 33 Prasītāji cēla šo prasību ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2001. gada 27. februārī.

- 34 Ar Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja 2001. gada 3. oktobra rīkojumu Padomei atļāva iestāties šajā lietā Komisijas atbalstam.
- 35 Prasītāji prasīja uzrādīt dokumentus, kuri ir Komisijas rīcībā. Tā iesniedza divus papildinājumus savam iebildumu rakstam, kas attiecas uz iepriekšējiem precedentiem un funkcijām, ko pildīja konkrēti prasītāji. Prasītāji tāpat arī vēstulē, kas Pirmās instances tiesas kancelejā saņemta 2002. gada 18. jūlijā, prasīja uzrādīt kopuzņēmuma *JET* vadības un Revīzijas palātas saraksti, kas attiecās uz *JET* projekta līgumdarbiniekiem.
- 36 Veicot procesa sagatavošanas pasākumu, par ko ir paziņots 2002. gada 26. septembrī, Pirmās instances tiesa uzdeva atbildētājam jautājumus par “papildu noteikumiem” attiecībā uz kopuzņēmuma *JET* personālu, kas tika pieņemti 1979. gadā. Komisija uz to atbildēja 2002. gada 4. oktobra vēstulē.
- 37 Tiesas sēdē 2003. gada 8. maijā tika uzklauti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un atbildes uz Pirmās instances tiesas jautājumiem.
- 38 Ar 2003. gada 21. jūlija rīkojumu Pirmās instances tiesas pirmās palātas priekšsēdētājs atkārtoti sāka mutvārdu procesu, dodot lietas dalībniekiem iespēju izteikties par šajā prāvā piemērojamām tiesību normām un no tām izrietošajiem secinājumiem. Lietas dalībnieki izteicās par šo jautājumu nākamajā tiesas sēdē, kas notika 2003. gada 23. septembrī.

Lietas dalībnieku prasījumi

39 Prasītāju prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- atzīt, ka Komisija bez objektīva attaisnojuma diskriminēja prasītājus laikā, kad viņi bija nodarbināti *JET* projektā, attiecībā uz viņu darba algu, tiesībām uz pensiju un ar to saistītajām priekšrocībām, kā arī attiecībā uz turpmākas nodarbinātības garantiju;
- atzīt, ka prasītāji bija jāuzskata par “pārējo personālu” kopuzņēmuma *JET* sākotnējo Statūtu 8.1. punkta izpratnē;
- atzīt, ka grozījumi, kas kopuzņēmuma *JET* Statūtu 8. pantā izdarīti ar Lēmumu 98/585, un to piemērošanas noteikumi ir prettiesiski, jo tie rada vai ir palīdzējuši saglabāt prasītāju diskrimināciju bez objektīva attaisnojuma jautājumos, kas minēti pirmajā prasījumu punktā;
- atzīt, ka prasītājiem bija tiesības tikt pieņemtiem darbā kā Komisijas pagaidu darbiniekiem;
- atcelt Komisijas 2000. gada 14. novembra lēmumu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt prasītāju zaudējumus sakarā ar darba algas, pensijas, kompensāciju un priekšrocību zudumu, kas radies iepriekš minēto Kopienu tiesību pārkāpumu rezultātā;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

40 Komisija, ko atbalsta Padome, lūdz Pirmās instances tiesu:

— prasību noraidīt;

— lemt par tiesāšanās izdevumiem atbilstoši tiesību normām.

Par prāvas būtību

41 Būtībā prasītāji lūdz atlīdzināt mantiskos zaudējumus, kas viņiem ir radušies, jo Komisija tos nepieņēma darbā par pagaidu darbiniekiem. Viņu prasījumi, kuri ir izteikti iepriekš šī sprieduma 39. punktā, un ir vērsti uz 2000. gada 14. novembra lēmuma atcelšanu, ar kuru ir noraidīta sūdzība, ko pēc tam, kad netieši tika noraidīti viņu lūgumi par zaudējumu atlīdzību, ko katrs no prasītājiem nosūtīja Komisijai saskaņā ar procedūru, kura aprakstīta iepriekš šī sprieduma 30. un 31. punktā, tika celti, lai Pirmās instances tiesa izspriestu par prasītājiem nelabvēlīgo Komisijas rīcību, par kuru ir celta sūdzība (Tiesas 1989. gada 14. februāra spriedums lietā 346/87 *Bossi/Komisija*, *Recueil*, 303. lpp., 10. punkts); šajā gadījumā tas nozīmē viņu lūgumu par zaudējumu atlīdzību netieši izteiktu noraidīšanu. Tāpēc šie prasījumu punkti nav atdalāmi no vienīgā un tikai uz zaudējumu atlīdzību vērstā lūguma, kas

veido prasības priekšmetu, un, ar kuru tiek pamatota prettiesiska rīcība, ko ir pieļāvusi Komisija, pretēji *JET* Statūtiem izvairoties noslēgt darba līgumus ar šim ieinteresētajām personām. Nepastāvot nekādām līgumiskajām attiecībām starp prasītājiem un Komisiju, procesā ir jāatrisina jautājums par Komisijas ārpuslīgumisko atbildību.

- 42 Ņemot vērā lietas īpašos apstākļus, Pirmās instances tiesai pēc pašas iniciatīvas ir jālemj par sabiedriskās kārtības jautājumu, proti, vai strīds ir pieskaitāms vispārīgajiem strīdiem par ārpuslīgumisko atbildību saskaņā ar EAEKL 151. pantu un 188. panta 2. daļu, vai arī Kopienas un tās darbinieku attiecībām saskaņā ar EAEKL 152. pantu. Par šo jautājumu Pirmās instances tiesa uzklusēja lietas dalībniekus tiesas sēdē 2003. gada 23. septembrī.
- 43 Šī prasība ir izskatāma kā strīds starp Kopienu un tās darbiniekiem trīs iemeslu dēļ.
- 44 Pirmkārt, prasības pamatojuma novērtējums ir atkarīgs no *JET* Statūtu interpretācijas, kas, kā apgalvo prasītāji, dod viņiem tiesības tikt ieceltiem amatos kā pagaidu darbiniekiem. Turklāt katra prasītāja pieprasītā zaudējumu atlīdzība ir vienāda ar starpību starp to, ko viņi būtu saņēmuši, strādājot kopuzņēmumā kā pagaidu darbinieki, un to, ko viņi ir saņēmuši kā darbinieki, kas ir nodoti *JET* rīcībā. Tomēr šajā situācijā, kurā ir runa par Noteikumos paredzētajām tiesībām, risināmās tiesību problēmas ir tādas pašas kā tās, kas pastāv gadījumā, kad prasītāji pieprasa ierēdņa vai darbinieka statusu un kad Tiesa un Pirmās instances tiesa izskata strīdus civildienesta procesa ietvaros (Tiesas 1975. gada 11. marta spriedums lietā 65/74 *Porrini u.c./EAEK u.c.*, *Recueil*, 319. lpp, 3.–13. punkts, un Pirmās instances tiesas 1998. gada 12. maija spriedums lietā T-184/94 *O'Casey/Komisija*, *RecFP*, I-A-183. lpp. un II-565. lpp., 56.–62. punkts).

- 45 Otrkārt, strīda starp Kopienu un tās darbiniekiem jēdziens tiesu praksē tiek plaši interpretēts, iekļaujot tā saturā arī lietas, kas attiecas uz personām, kuras nav ne ierēdņi, ne darbinieki, bet uz šādu statusu pretendē (Tiesas 1979. gada 5. aprīļa spriedums lietā 116/78 *Bellintani* u.c./Komisija, *Recueil*, 1585. lpp., 6. punkts, 1985. gada 11. jūlija spriedums apvienotajās lietās 87/77, 130/77, 22/83, 9/84 un 10/84 *Salerno* u.c./Komisija un Padome, *Recueil*, 2523. lpp., 24. un 25. punkts, un 1989. gada 13. jūlija spriedums lietā 286/83 *Alexis* u.c./Komisija, *Recueil*, 2445. lpp., 9. punkts). Tas it īpaši attiecas uz konkursa kandidātiem (Tiesas 1965. gada 31. marta spriedums lietā 23/64 *Vandevyvere*/Parlaments, *Recueil*, 205., 214. lpp.). Komisija pamatoti norāda, ka pārāk šaura strīdu starp Kopienu un tās darbiniekiem interpretācija var radīt tiesisku nedrošību, izraisot iespējamajiem prasītājiem neskaidrību par to, kāda veida prasību izvirzīt vai arī piedāvājot viņiem mākslīgu izvēles.
- 46 Turklāt lietas *Ainsworth* u.c./Komisija un Padome (iepriekš minēts šī sprieduma 10. un 13. punktā) un *Altmann* u.c./Komisija (iepriekš minēts šī sprieduma 44. un 45. punktā), kas attiecās uz *JET* darbiniekiem, kuri nebija ne Kopienas ierēdņi, ne darbinieki, tika izskatītas, pamatojoties uz Noteikumiem.
- 47 Proti, šajā gadījumā prasītāji tikai *a posteriori* ceļ prasību par finansiālām priekšrocībām, kas izriet no Noteikumiem, kurus, viņuprāt, attiecībā uz viņiem būtu bijis jāpiemēro pagātnē un kuri vairs nav spēkā. Turklāt, lai gan prasītāji apgalvo, ka daļu no viņu zaudējumiem veido finansiālie zaudējumi, kas saistīti ar iespēju tikt pieņemtiem darbā kā pagaidu darbiniekiem pēc *JET* projekta izbeigšanās, šie prasījumi nav saistāmi ar pieteikumu par tūlītēju vai nākotnē iespējamu pieņemšanu darbā Kopienu pagaidu darbinieka statusā.
- 48 Tomēr ir jāatzīst, ka strīdam nebūtu priekšmeta un nebūtu uzsākta tiesvedība, ja nepastāvētu saikne ar tiesību normām, kas attiecas uz pagaidu darbiniekiem, ko ir pieņēmusi darbā Kopiena, un saskaņā ar kurām tika pieņemti darbā darbinieki, ko dalībnieki nodeva darba grupas rīcībā. Tātad būtu aplami uzskatīt, ka ar civildienesta

strīdiem nav saistīts jautājums par Noteikumos minētā projekta darba grupas jēdziena piemērošanu prasītājiem attiecībā uz laiku, kad viņi strādāja kopuzņēmuma *JET* labā.

- 49 Treškārt, visbeidzot, paši lietas dalībnieki ir izvēlējušies civildienesta strīda procedūru, kaut arī tie savā lūgumā par zaudējumu atlīdzību pakārtoti prasa izskatīt lietu, pamatojoties uz ārpuslīgumisko atbildību, kā minēts iepriekš šī sprieduma 30. punktā. 2003. gada 23. septembra tiesas sēdē prasītāji norādīja, ka lūgumu par zaudējumu atlīdzību iesniegšanas stadijā Komisija viņiem ieteica izvēlēties šo procedūru. Viņi apstiprināja, ka, viņuprāt, šis strīds ir jāizskata, pamatojoties uz EAEKL 152. pantu. Komisija un Padome uzsvēra, ka strīda un izdarītā pārkāpuma pamatojums ir atrodams Civildienesta noteikumos.
- 50 Iepriekš minētie iemesli ir pietiekami, lai prasību izskatītu kā strīdu starp Kapienu un tās darbiniekiem. Šo secinājumu nemaina arī šis lietas apstākļi, kas daudzos aspektos ir oriģināli, ko apstiprina lietas dalībnieki.
- 51 Pirmkārt, prasītāji, atšķirībā no iepriekš minētajām lietām *Ainsworth* u.c./Komisija un Padome un *Altmann* u.c./Komisija, nav UKAEA darbinieki, kas nodoti kopuzņēmuma rīcībā un uz kuriem tāpēc attiecas *JET* Statūtu 8. pants.
- 52 Otrkārt, prasītāji neprasa un nekad nav prasījuši pagaidu darbinieka statusa piešķiršanu. Atšķirībā no iepriekš minētajiem spriedumiem lietās *Ainsworth* u.c./Komisija un Padome un *Altmann* u.c./Komisija, vai aizstāvības minēto Pirmās instances tiesas 2000. gada 10. maija spriedumu lietā T-177/97 *Simon*/Komisija, *RecFP*, I-A-75. lpp. un II-319. lpp., kas pēc apelācijas iesniegšanas ir atstāts spēkā ar

Tiesas 2002. gada 27. jūnija spriedumu lietā *C-274/00 P Simon/Komisija, Recueil, I-5999*. lpp., prasītāji, viņu darbības kopuzņēmumā laikā nekad nav lūguši Komisiju vai *JET* vadību viņus pieņemt darbā kā pagaidu darbiniekus.

- 53 Treškārt, šīs prasības priekšmets, kā minēts iepriekš 41. punktā, ir tikai zaudējumu atlīdzinājums, kas ir pieprasīts tikai pēc tam, kad *JET* projekts tuvojās noslēgumam vai īsi pēc tā izbeigšanās.
- 54 Neskatoties uz šiem īpašajiem apstākļiem, šis strīds ir jāizskata tiesvedībā starp Kopieni un tās darbiniekiem, pamatojoties uz EAEKL 152. pantu, un līdz ar to jāievēro atbilstošās tiesību normas, it īpaši attiecībā uz tiesvedību un termiņiem.

Par pieņemamību

Lietas dalībnieku argumenti

- 55 Formāli neizsakot nepieņemamības iebildumu, Komisija ar Padomes atbalstu tomēr uzsver, ka prasības par zaudējumu atlīdzību pieņemamība ir apstrīdama, jo ieinteresētās personas ir nokavējušas procesa uzsākšanu. Pirmkārt, tā vērš uzmanību uz to, ka prasītāji varēja izvirzīt jautājumu par pieņemšanas darbā nosacījumiem, kurus viņi tagad apstrīd, jau kopš kopuzņēmuma *JET* darbības uzsākšanas 1978. gadā un ka viņi ir brīvprātīgi piekrituši un, apzinoties visus apstākļus, parakstījuši līgumu ar savu darba devēju. Otrkārt, tā uzskata, ka pēc Pirmās instances tiesas iepriekš

minētajā spriedumā *Altmann* u.c./Komisija konstatētās apstākļu maiņas, kas notikusi *JET* projekta attīstības gaitā, prasītājiem bija jārikojas saprātīgā termiņā, skaitot no šī sprieduma pasludināšanas dienas. Komisija uzskata, ka, ņemot vērā šīs lietas īpašos apstākļus un to, ka Noteikumu 90. punkts nenosaka termiņu pieteikumu iesniegšanai, saprātīgs termiņš nevar pārsniegt divus gadus.

- 56 Prasītāji apgalvo, ka vairums no viņiem ir iesnieguši savus pieteikumus par zaudējumu atlīdzību Komisijā 1999. gada beigās, jo tuvojās *JET* projekta nobeigums, un ka pieteikumi nebija novēloti, jo tiem nevar tikt piemēroti citi termiņi, kā tikai tie, kas minēti Noteikumu 90. un 91. pantā.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 57 Tā kā šis strīds, kā iepriekš minēts šī sprieduma 54. punktā, ir jāizskata saskaņā ar EAEKL 152. pantu, šīs prasības pieņemamības noteikumi ir noteikti vienīgi Noteikumu 90. un 91. punktā un neatrodas EAEKL 151. panta un 188. panta (EKL 235. pants un 288. pants), kā arī Tiesas Reglamenta 43. panta (jaunajā redakcijā — 46. pants) piemērošanas jomā (Tiesas 1975. gada 22. oktobra spriedums lietā 9/75 *Meyer-Burckhardt*/Komisija, *Recueil*, 1171. lpp., 7., 10. un 11. punkts).
- 58 Nav apstrīdams, ka prasītāji ir ievērojuši iepriekš minētās Noteikumu procesuālās normas. Noteikumu 90. punkta 1. punkts nenosaka nekādus termiņus pieteikuma iesniegšanai (Tiesas 1981. gada 21. maija spriedums lietā 29/80 *Reinarz*/Komisija, *Recueil*, 1311. lpp., 12. punkts), kam piekrīt arī atbildētāja.

Pienākums ievērot saprātīgu termiņu

- 59 Gadījumos, kad tiesību normas nesatur atbilstošu regulējumu, saprātīgs termiņš ir jāievēro vienmēr, kad tiesiskās drošības un tiesiskās paļāvības principi atļauj Kopienas iestādēm un fiziskām un juridiskām personām rīkoties bez jebkāda ierobežojuma laikā, līdz ar to, jo īpaši riskējot, ka tiks apdraudēta radītās juridiskās situācijas stabilitāte. Zaudējumu atlīdzības prasību gadījumā, kuru rezultātā Kopienai var rasties finansiālas saistības, saprātīgus termiņus, ceļot prasības par zaudējumu atlīdzību, nepieciešams ievērot arī sabiedrisko līdzekļu aizsardzības interesēs, kas jo īpaši izpaužas attiecībā uz prasībām, kas izriet no ārpusligumiskās atbildības, Tiesas Statūtu 46. pantā noteiktajā piecu gadu noilguma termiņā.
- 60 Kopsienas iestādēm saprātīga termiņa ievērošana pieder pie labas pārvaldības principa (Tiesas 1997. gada 18. marta spriedums lietā C-282/95 P *Guérin automobiles*/Komisija, *Recueil*, I-1503. lpp.) un izriet no pamatprasības nodrošināt tiesisko drošību (Tiesas 1972. gada 14. jūlija spriedums lietā 52/69 *Geigy*/Komisija, *Recueil*, 787. lpp., 20. un 21. punkts).
- 61 Attiecībā uz fiziskām un juridiskām personām vienā no lietām par zaudējumu atlīdzību Tiesa ir nospriedusi, ka personai, kurai radušies zaudējumi, un, kas nevēlas uzņemties zaudējumu segšanas risku, ar pienācīgu rūpību ir jā rūpējas par zaudējumu apjoma ierobežošanu (Tiesas 1992. gada 19. maija spriedums apvienotajās lietās C-104/89 un C-37/90 *Mulder u.c./Padome un Komisija*, *Recueil*, I-3061. lpp., 33. punkts).
- 62 Ierēdnim vai darbiniekam ir jāievēro saprātīgs termiņš lūguma iesniegšanai Kopienas iestādē, kas sākas brīdī, kad viņš uzzinājis par tiesību aktu vai būtisku, jaunu faktu (par pieņemšanas darbā nosacījumu apstrīdēšanu skat. Tiesas 1983. gada 1. decem-

bra spriedumu lietā 190/82 *Blomefield/Komisija, Recueil*, 3981. lpp., 10. un 11. punkts, Pirmās instances tiesas 1998. gada 25. marta rīkojumu lietā T-202/97 *Koopman/Komisija, RecFP*, I-A-163. lpp. un II-511. lpp., 24. punkts, un 2002. gada 29. aprīļa rīkojumu lietā T-68/98 *Jung/Komisija, RecFP*, I-A-55. lpp. un II-251. lpp., 41. punkts).

- 63 Šī prasība pēc analogijas ir jāpiemēro arī lūgumam pieņemt lēmumu, ko iesniedz personas, kas nav ne ierēdņi, ne darbinieki, bet kas vērsas Kopienas iestādē un lūdz to pieņemt lēmumu.
- 64 Individīdiem uzliktais pienākums ievērot saprātīgu termiņu lūguma iesniegšanai atlīdzināt kaitējumu, ko Kopiena nodarījusi attiecībās ar saviem darbiniekiem, kalpo pirmām kārtām mērķim, kas ir saistīts ar tiesisko drošību — izvairīties no Kopienas budžeta pakļaušanas izdevumiem, ko izraisījuši pārāk seni fakti.
- 65 Jebkurā gadījumā tas attiecas uz gadījumiem, kad prasības pieteikums, kā tas ir šajā gadījumā, satur tikai mantisku prasījumu un ja tas nevar mainīt tiesiskās attiecības starp konkrēto Kopienas iestādi un prasītājiem vai starp šo iestādi un tās darbiniekiem.
- 66 No iepriekš minētā izriet, ka šajā gadījumā acīmredzot bija jāievēro saprātīgs termiņš, kas izriet no Kopienas vispārīgajiem tiesību principiem, bet it īpaši no tiesiskās drošības principa, attiecībā uz prasītāju lūgumu Komisijai atlīdzināt zaudējumus, par kuriem tā, iespējams, ir atbildīga.

Saprātīga termiņa ilgums

- 67 Laikposms, kurā šīm personām bija jāiesniedz Kopienas institūcijai savi lūgumi par zaudējumu atlīdzību, lai tos varētu uzskatīt par iesniegtiem saprātīgā termiņā no brīža, kad personas uzzināja par pretiesisko situāciju, ir jāizvērtē, ievērojot tiesiskos un faktiskos apstākļus, kas raksturo šo situāciju. Termiņa saprātīgums ir jāvērtē, ievērojot katras lietas faktiskos apstākļus un jo īpaši, lietas iznākuma nozīmi ieinteresētajām personām, lietas sarežģītību un lietas dalībnieku uzvedību (Tiesas 2002. gada 15. oktobra spriedums apvienotajās lietās C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, no C-250/99 P līdz C-252/99 P un C-254/99 P *Limburgse VinylMaatschappij u.c./Komisija, Recueil, I-8375. lpp., 187. punkts.*)
- 68 Ir jāatzīst, ka neviens no dažādajiem gadījumiem, kad tiesa ir prasījusi ievērot saprātīgu termiņu, nav salīdzināms ar šo tiesvedību un to nevar izmantot kā pamatu analogijai par termiņa ilgumu.
- 69 Turpretim ir iespējams salīdzinājums ar piecu gadu termiņu, ko paredz Tiesas Statūtu 46. pants attiecībā uz iepriekš 59. punktā minēto ārpuslīgumisko atbildību, arī tad, ja šis termiņš nav piemērojams tiesas procesos starp Kopienu un tās darbiniekiem (iepriekš minētais spriedums *Meyer-Burckardt/Komisija, 7., 10. un 11. punkts*). Saskaņā ar šo tiesību normu no katra, kurš prasa kaitējuma atlīdzību no Kopienas, var prasīt termiņa ievērošanu, lai nodrošinātu tiesisko drošību un ievērotu visu intereses. Šī norma tik tiešām dod ieinteresētajām personām pietiekami ilgu laiku no zaudējumu rašanās, lai pieteiktu savas prasības Kopienas iestādē, un Kopienai — lai aizsargātu Kopienas finanšu līdzekļus pret prasībām, ko pieteikuma iesniedzēji ir iesnieguši pārāk nolaidīgi.

- 70 Minētais piemērs atbilst šai lietai, jo gadījumā, ja strīds tiek izbeigts par labu prasītājiem, atzīstot Kopienas atbildību un piespriežot samaksāt viņiem kompensāciju, spriedums galvenokārt, bet, nevis tikai, ietekmētu Kopienas finanšu līdzekļus.
- 71 Tik tiešām, prasītājiem nekad nav bijušas tiesas tiesiskas attiecības ar kopuzņēmumu *JET* un Komisiju, un, jebkurā gadījumā, kopš 1999. gada 31. decembra kopuzņēmums vairāk nepastāv. Laiks, kas prasītājiem bija vajadzīgs savas prasības celšanai, kam ir tīri mantisks raksturs, tāpēc nevar ne ietekmēt trešo personu iegūto tiesisko stāvokli, ne arī apšaubīt to tiesisko nosacījumu stabilitāti, saskaņā ar kuriem darbojas Kopienas iestādes. Tiesiskajai drošībai, kas šajā lietā ir jāaizsargā, prasot ievērot saprātīgu termiņu, tādējādi būtībā ir jāaizsargā Kopienas līdzekļi.
- 72 Šajos apstākļos, ņemot vērā līdzību ar Tiesas Statūtu 46. punktā noteikto piecu gadu termiņa prasībām, kas izriet no ārpuslīgumiskās atbildības, un to, ka nav citu tiesību normu vai arī pārlicinošu argumentu pret šī salīdzinājuma izmantošanu, pēc analogijas ir jāuzskata, ka ieinteresētajām personām, ja tās sevi uzskata par prettiesiski diskriminētām, bija saprātīgā termiņā, kas nedrīkst pārsniegt piecus gadus no brīža, kad tās uzzināja par prettiesisko situāciju, par ko tās sūdzas, jāiesniedz Kopienas institūcijai lūgums par atbilstošu pasākumu veikšanu, lai novērstu šo stāvokli un to izbeigtu.

Saprātīga termiņa sākums

- 73 Tā kā nepastāv vienpusējs akts vai lūgums, kas regulē attiecības starp Kopienas institūciju un katru no prasītājiem, ir jānoskaidro, kādi apstākļi ir atklājuši šo atsevišķo prasītāju diskrimināciju salīdzinājumā ar citiem darbiniekiem, kas strādāja

JET projekta darba grupā. Šos apstākļus tādējādi var uzskatīt par būtisku, jaunu faktu, no kura uzzināšanas brīža attiecīgajām personām bija jāievēro saprātīgs termiņš, lai iesniegtu savus lūgumus Komisijai.

- 74 Kā izriet no lietas materiāliem un iepriekš šī sprieduma 28. un 29. punktā izklāstītajiem pieņemšanas darbā *JET* nosacījumiem attiecībā uz līgumdarbiniekiem, kādi ir prasītāji, kuri ar līgumu nodoti uzņēmumam, starp *JET* vadību un trešiem uzņēmumiem, kas piedāvā darbaspēku, tika noslēgti līgumi, ko varēja pagarināt, par viena vai vairāku darbinieku nodošanu *JET* rīcībā uz gadu. Prasītāji gan nepiedalījās šādā veidā noslēgtos individuālos vai kolektīvos līgumos, jo saskaņā ar šiem līgumiem viņu darba devējs bija *JET* līgumpartneris (individuālā standartlīguma 3. un 4. punkts, kolektīvā standartlīguma 5. un 8. punkts). Katrs darbinieks tomēr parakstīja pielikumu līgumam, kurā bija noteikti viņa pienākumi un atbildība, darbiniekam esot *JET* rīcībā, un kurā īpaši tika norādīts, ka viņam ir zināmi starp viņa darba devēju un *JET* noslēgtā līguma nosacījumi un viņš tiem piekrīt.
- 75 Līdz ar to minētie individuālie vai kolektīvie līgumi skaidri un viennozīmīgi noteica prasītāju stāvokli attiecībā pret *JET* kā trešo uzņēmumu — *JET* līgumpartneru — algotiem darbiniekiem, kurus darba devējs ir nodevis kopuzņēmuma rīcībā, proti, runa bija par darba nosacījumiem, kas atšķīrās no tiem, kādi bija darbiniekiem, ko kopuzņēmuma rīcībā bija nodevusi *UKAEA* vai citi dalībnieki, un, ar kuriem kopā viņiem bija jāstrādā.
- 76 No individuālajiem vai kolektīvajiem līgumiem, kas ir noslēgti starp *JET* un trešiem uzņēmumiem un pievienoti lietas materiāliem, izriet, ka tie tika slēgti uz laikposmu, kas nepārsniedz vienu gadu, ar iespēju tos pagarināt, bet tos jebkurā laikā varēja uzteikt, par to mēnesi iepriekš brīdinot (individuālā standartlīguma 2. punkts, kolektīvā standartlīguma 4. un 5.7. punkts). Komisija ir paskaidrojusi, ka šis laika ierobežojums ir saistīts ar *JET* piemērojamo budžeta gada principu, piebilstot, ka "līgumi ar uzņēmumiem ik reizi tika pagarināti uz nākamo gadu, ja attiecīgo personu

pakalpojumi bija nepieciešami ilgāk par vienu gadu”. Turklāt saskaņā ar standartlīgumu nosacījumiem līgumus varēja pagarināt tikai ar kopuzņēmuma, nevis ar trešā uzņēmuma iniciatīvu, nemaz nerunājot par tā darbiniekiem. Individuālā standartlīguma 2. punkts un kolektīvā standartlīguma 4. punkts līdzīgi nosaka, ka “kopuzņēmums atstāj sev tiesības pēc paša ieskatiem pagarināt līgumu vēl uz divpadsmit mēnešiem”. Līgumu pagarināšana klusējot nebija paredzēta.

- 77 Prasītāji uzsvēra, ka viņu darba nosacījumi bija nestabili. Viņi arī norādīja, ka viņi saņēma laika algu. Komisija precizē, ka katras nedēļas beigās attiecīgajam darbiniekam un *JET* atbildīgajam administratoram (*responsible officer*) bija jāparaksta nostrādātā laika aprēķins, kas pēc tam tika nosūtīts uzņēmumam, kurš piedāvā pakalpojumus, darbinieku darba algas aprēķināšanai.
- 78 Izraksti no ziņojumiem par *JET* darbu, kas ir pievienoti lietas materiāliem, liecina, ka tādu līgumdarbinieku kā prasītāji pieņemšana darbā, pamatojoties uz ikgadēju izvērtējumu, bija raksturīga personāla vadības politikai, ko izlēja un īstenoja kopuzņēmums.
- 79 Komisija uzsver, ka prasītāju stāvoklis nebija tik nedrošs, kā viņi apgalvo, un ka viņi paļāvās uz to, ka tiks nodarbināti *JET* līdz programmas noslēgumam, kā liecina iesniegums, ko viņi 1997. gada 10. martā nosūtīja *JET* padomei, lai saņemtu īpašas prēmijas projekta beigās.
- 80 Taču no tiesību viedokļa apstākļi, ka kopuzņēmuma vadības gada līgumi parasti tika atjaunoti un 62 no 119 iesnieguma sastādītājiem bija nodarbināti *JET* no 10 līdz 20 gadiem un ilgāk, neietekmē prasītāju darba attiecību nestabilo raksturu, jo *JET* kompetencē bija darba attiecību pagarināšana, kas ik gadus bija jāizvērtē, un skaidri jāizsaka.

- 81 Līdz ar to prasītāju pieņemšanas darbā un darba nosacījumu nestabilitāte, ko radīja terminētie gada līgumi, kurus jebkurā brīdī varēja uzteikt un kuru atjaunošana nebija garantēta un bija atkarīga tikai no skaidri izteikta kopuzņēmuma lēmuma, neļauj apgalvot, ka attiecīgajām personām viņu stāvoklis būtu bijis pastāvīgi skaidrs kopš tā brīža, kad tās pirmo reizi tika nodotas *JET* rīcībā uz sākotnējo termiņu — vienu gadu.
- 82 Šī prasītāju stāvokļa īpatnība, kas atšķiras no tā, ko Pirmās instances tiesa konstatēja iepriekš minētajā spriedumā lietā *Altmann* u.c./Komisija, neļauj uzskatīt šī sprieduma pasludināšanu par atskaites punktu, sākot ar kuru varēja uzskatīt, ka attiecīgās personas bija pietiekami informētas par minēto situāciju, kā to piedāvā Komisija.
- 83 Šajā gadījumā katra atsevišķa uz gadu noslēgta līguma — sākotnēja vai atjaunota — noslēgšana ir brīdis, kad personas uzzina par prettiesisko situāciju, un tas ir būtisks, jauns fakts, no kura iestāšanās prasītāji uzzināja par prettiesisko stāvokli, kurā viņi ir nokļuvuši tāpēc, ka Komisija viņiem nav piedāvājusi pagaidu darbinieku darba līgumus.
- 84 No iepriekš teiktā izriet, ka lūgumi atlīdzināt zaudējumus, kas ir iesniegti atbilstoši Noteikumu 90. punktam un kas ir nosūtīti laikposmā no 1999. gada 12. novembra līdz 2000. gada 16. februārim, kā minēts iepriekš šī sprieduma 30. punktā, ir iesniegti saprātīgā termiņā attiecībā uz līgumiem, kas ir noslēgti vai pagarināti ne agrāk kā piecus gadus pirms šiem lūgumiem, t.i., atkarībā no gadījuma, datumā no 1994. gada 12. novembra līdz 1995. gada 16. februārim.
- 85 Prasība, kas ir iesniegta atbilstoši Noteikumu 90. un 91. punktā paredzētajai procedūrai, līdz ar to ir pieņemama tikai tajā daļā, kas attiecas uz zaudējumu

atlīdzības prasījumiem par laika posmu, kas sākas ar attiecīgās personas senāko darba līgumu, kas ir noslēgts vai pagarināts uz pieciem gadiem vai īsāku laiku, pirms katrs no prasītājiem iesniedza lūgumu par zaudējumu atlīdzību.

Par atbildību

Par iespējamo prettiesisko rīcību

Lietas dalībnieku argumenti

- 86 Būtībā prasītāji izvirza vienu pamatu — apgalvojumu par diskrimināciju, kurai viņi bijuši pakļauti savas darbības laikā *JET* projektā attiecībā uz pieņemšanas darbā nosacījumiem, viņu darba algām, viņu tiesībām uz pensiju un citām ar darbu saistītām priekšrocībām, kā arī turpmākas nodarbinātības garantijām, salīdzinot ar citām projekta darba grupā nodarbinātajām personām, ko Komisija bija pieņēmusi darbā kā pagaidu darbiniekus. Prasītāji uzsver, ka *JET* vadība, klasificējot viņus kā "līgumpersonālu", bez objektīva attaisnojuma mēģināja viņus nostādīt atšķirīgā un diskriminējošā stāvoklī, kaut gan viņi bija jāpieņem darbā kā pagaidu darbinieki.
- 87 No faktisko apstākļu viedokļa prasītāji norāda, ka viņu spējas, kompetence un kvalifikācija bija līdzīga tai, kāda bija projekta darba grupas locekļiem, ka viņus pieņēma darbā pēc *JET* vadības veiktās atlases un ka viņi darbojās tādos pašos apstākļos, kādos strādāja projekta darba grupas locekļi tiešā *JET* vadības kontrolē. Prasītāji uzskata, ka viņu pildītie uzdevumi no funkcionālā viedokļa attiecās uz projekta darba grupu, un atsaucas uz tādiem dokumentiem un ziņojumiem kā "*JET Function Book*" (*JET* darbības gadagrāmata), *JET* interneta mājas lapu, "*JET News*"

(JET jaunumi) vai ziņojumu ar nosaukumu "*Safety Management Arrangement Document (SMAD) for the Integration of the JET Facilities into the Culham Division*" (Dokuments par vienošanos par drošības kontroli JET iekārtu iekļaušanai Culham nodaļā), kas apstiprina viņu integrēšanu un atbildību, kas 71 no viņiem bija uzticēta kā atbildīgajiem administratoriem.

88 No tiesību viedokļa prasītāji uzsver, ka viņi piederēja pie "pārējā personāla", kas saskaņā ar kopuzņēmuma JET sākotnējās Statūtu redakcijas 8.1. un 8.5. punktiem veido projekta darba grupu, un šādā statusā viņi bija jāuzņem projekta darba grupā. Prasītāji norāda, ka Statūtu 8. punkts attiecas uz fiziskām personām, ka projekta darba grupas locekļi ir indivīdi un ka Komisija tātad nevarēja veidot projekta darba grupu, izmantojot līgumus ar ārējiem darba devējiem. Prasītāji apgalvo, ka pat tad, ja viņi kā trešo sabiedrību darbinieki, kam nebija līgumisku attiecību ar UKAEA vai Komisiju, no tiesību viedokļa nebija projekta darba grupas locekļi, faktiski viņi bija aicināti līdzdarboties. Tāpat arī viņi apgalvo, ka kāds Revīzijas palātas loceklis 1987. gadā izteica šaubas par JET vadības attieksmes pret darbiniekiem tiesiskumu, ko JET rīcībā nodevušas ārējas sabiedrības, un prasīja Komisijai pārbaudīt iespēju uzskatīt šo personālu par "pārējo personālu" JET Statūtu 8. punkta izpratnē.

89 Prasītāji pakārtoti atsauca uz Statūtu grozījumu, kas izdarīti ar 1998. gada 13. oktobra lēmumu, prettiesiskumu, pamatojoties uz iepriekš minēto spriedumu lietā *Altmann* u.c./Komisija, ciktāl tas tika interpretēts kā tāds, kas izslēdz iespēju "pārējo personālu" pieņemt darbā kā Komisijas pagaidu darbiniekus, un šādā nozīmē tika arī piemērots, ko prasītāji uzskata par acīmredzami nepareizu šī sprieduma interpretāciju. Turklāt prasītāji uzsver, ka Pirmās instances tiesa iepriekš minētajā spriedumā *Altmann* u.c./Komisija ir konstatējusi, ka "projekta darba grupa [aptvēra] arī līgumpersonālu, ko ārējas sabiedrības nodod [kopuzņēmuma] rīcībā" (24. punkts), un ka jāatzīmē līgumpersonāla komercīgumu ietvaros veiktā darba nozīmīgums (100. punkts).

- 90 Komisija uzsver, ka prasītāji, kas neatradās tiesiskās attiecībās ar kopuzņēmumu *JET*, jo viņu darba devējs nebija ne *UKAEA*, ne Komisija, nevarēja prasīt *a posteriori*, lai viņiem būtu tiesības uz tādu pašu attieksmi kā Kopienas iestādes darbiniekiem, un, pamatojoties uz EAEK līgumu, juridiski nevarēja pieprasīt pieņemšanu darbā pagaidu darbinieku statusā *ex postfactum* (iepriekš minētais 2000. gada 10. maija spriedums lietā *Simon/Komisija*). Komisija uzsver, ka šī būtiskā juridiskā atšķirība liek šķēršļus prasītāju prasījumiem. Tā apgalvo, ka projekta darba grupas “pārējā personāla” jēdziens sākotnējo Statūtu 8. punktā neattiecas uz prasītājiem. “Pārējais personāls” Statūtu 8.1. un 8.5. punkta izpratnē atšķiras no pārējām personāla kategorijām, kas nepiederēja pie projekta darba grupas un tostarp aptvēra arī tādus līgumdarbiniekus kā prasītāji.
- 91 Komisija norāda, ka prasītāji piederēja pie līgumpersonāla, kuru kopuzņēmums *JET*, kā jebkurš cits liels un komplekss uzņēmums, vienmēr ir izmantojis, it īpaši tādēļ, ka uzņēmuma Statūti neļāva tam pieņemt darbā personālu pašam. Tā piebilst, ka runa ir par normālu un parastu norisi šādā uzņēmumā. Neskatoties uz to, ka *JET* Statūti neregulē šo jautājumu, pēc Komisijas uzskatiem, nekas netraucēja kopuzņēmumam izmantot šādu pieņemšanas darbā procedūru. Tiesa ir arī atzinusi Kopienas institūciju pilnvaras noslēgt šādus līgumus (Tiesas 1989. gada 6. decembra spriedums lietā *C-249/87 Mulfinger u.c./Komisija, Recueil*, 4127. lpp.). Līdz ar to prasītāji — neatkarīgi no tā, vai viņus pieņēma darbā kolektīvi vai individuāli — jebkurā gadījumā palika to trešo uzņēmumu darbinieki, kas piedāvā pakalpojumus kopuzņēmumam *JET*, vai to līgumslēdzēju darbinieki, kas piedāvā pakalpojumus šiem uzņēmumiem. Komisija uzskata, ka līdz ar to uz viņiem attiecas Anglijas un Velsas tiesību normas.
- 92 Komisija uzsver, ka prasītāji nekad nav ne piederējuši, ne arī uzskatīti par projekta darba grupas locekļiem, bet viņi veidoja viendabīgu grupu, kas lielākoties pildīja uzdevumus, kam nebija līdzīgu projekta darba grupā, un ka viņi acīmredzami pārvērtē savu atbildību. Tā norāda, ka no tiesību viedokļa apstākļi, ka daži prasītāji varēja pildīt līdzīgus uzdevumus kā projekta darba grupas locekļi, ka viņiem bija pietiekama kvalifikācija, lai piederētu šai darba grupai, vai vajadzības gadījumā varēja

aizstāt kādu no tās locekļiem, nepadarija viņus par projekta darba grupas locekļiem. Tā piebilst, ka prasītāju minētie dokumenti un ziņojumi, atlases procedūras, kurās viņi piedalījās, vai dažiem no viņiem noteiktā atbildība, neietekmēja šo personu, kuras nebija projekta darba grupas locekļa statusā, tiesisko stāvokli.

- 93 Turklāt Komisija uzsver, ka prasītāji nekad nav ne pieteikušies, ne piedalījušies atlases procedūrās uzņemšanai projekta darba grupā, ne arī izvirzījuši savu kandidatūru laikā, kad tajā bija brīvas darba vietas. Tā šajā sakarā uzsver, ka *JET* vadība nekad nav likusi šķēršļus šādai profesionālajai izaugsmei, bet, tieši pretēji, atzinīgi novērtējusi līgumdarbiniekus, kas ar panākumiem izturēja atlases pārbaudījumus un tika uzņemti projekta darba grupā.
- 94 Komisija piebilst, ka iepriekš minētajā spriedumā *Altmann* u.c./Komisija Pirmās instances tiesa tāpat nošķīra “pārējo personālu”, kas minēts Statūtos, no citām kopuzņēmuma *JET* atrašanās vietā strādājošo darbinieku kategorijām. “Pārējā personāla” jēdziena svītrosānai no Statūtu 8. punkta, pamatojoties uz iepriekš minēto spriedumu lietā *Altmann* u.c./Komisija, bija jāizbeidz Pirmās instances tiesas aizliegtā atšķirīgā attieksme projekta darba grupā. Šie grozījumi neskāra līgumdarbiniekus, kas neietilpa šajā darba grupā. Komisija precizē, ka iespēja pieņemt darbā “pārējo personālu” nekad nav tikusi izmantota. Tā piebilst, ka prasītāji nekad nav izvirzījuši jautājumu par šīm savām tiesībām tikt uzskatītiem par projekta darba grupas locekļiem “pārējā personāla” statusā.
- 95 Komisija norāda, ka tā nav pieļāvusi kļūdu, kas izraisītu tās atbildību, un ka prasītāji netika diskriminēti ne no tiesību viedokļa, ne faktiski, jo viņi juridiski nebija projekta darba grupas locekļi un viņi nav arī pierādījuši, ka atradās darba grupas locekļiem pielīdzināmā stāvoklī. Tā norāda arī, ka Revīzijas palāta nekad nav iebildusi pret kopuzņēmuma *JET* pieņemšanas darbā nosacījumiem.

- 96 Padome savukārt pauž šaubas, vai tās Lēmums 98/585 par kopuzņēmuma Statūtu grozījumiem, kurš tiek apstrīdēts kā prettiesisks, šajā gadījumā ir piemērojams. Tā uzsver, ka Statūtu grozījumi bija tiesiski un piemēroti un tiem katrā gadījumā nav nekāda sakara ar šo lietu, jo visi prasītāji bija sākuši strādāt pie *JET* projekta pirms Lēmuma 98/585 stāšanās spēkā.
- 97 Padome apgalvo, ka tā savas kompetences robežās ir tiesīga lemt par izmaiņām kārtībā, kādā tiek pieņemts darbā personāls *JET* projekta darba grupā, un tai nav juridisks pienākums pamatoties uz “pārējā personāla” jēdzienu. Padome norāda, ka tai nebija pienākums pieņemt regulējumu, saskaņā ar kuru kā “pārējais personāls” tiktu pieņemtas darbā personas, kas nav izcelsmes organizāciju personāls, vai arī noteikt īpašu regulējumu personālam, kas ir pieņemts darbā, pamatojoties uz pakalpojumu līgumiem.
- 98 Padome uzsver, ka prasītāji, ko kopuzņēmuma *JET* rīcībā nav nodevusi ne *UKAEA*, ne citi kopuzņēmuma dalībnieki, bet, kas strādāja tā atrašanās vietā, pamatojoties uz pakalpojumu sniegšanas līgumiem ar trešām personām, nav pieskaitāmi pie personāla kategorijas, kas saskaņā ar iepriekš minēto spriedumu lietā *Altmann* u. c./Komisija tika diskriminēta. Tā piebilst, ka šī jēdziena svītrosanas rezultātā nav radīta nekāda diskriminācija un pēc Statūtu grozīšanas nav notikusi neviena pieņemšana darbā.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 99 Par Kopienas ārpuslīgumisko atbildību un it īpaši strīdiem, kas, līdzīgi kā šajā lietā, attiecas uz Kopienas un tās darbinieku attiecībām, Kopienu tiesības atzīst tiesības uz zaudējumu atlīdzību tikai tad, ja ir īstenojušies trīs nosacījumi, proti, Kopienas institūciju prettiesiska rīcība, faktiski radušies zaudējumi un cēloņsakarības esamība starp šo rīcību un attiecīgajiem zaudējumiem (skat., piemēram, Tiesas 1998. gada 14. maija spriedumu lietā *C-259/96 P Padome/de Nil un Impens, Recueil*, I-2915. lpp., 23. punkts).

100 Lai izvērtētu to, cik pamatota ir prasītāju prasība par zaudējumu atlīdzību, pirmkārt, ir jādefinē “projekta darba grupas” jēdziens, kā tas ir formulēts *JET* Statūtu sākotnējā redakcijā, t.i., jākonstatē, kādi īpaši uzdevumi, funkcijas un atbildība bija uzticēti tās locekļiem. Otrkārt, ir jāpārbauda, vai prasītāji pildīja uzdevumus, funkcijas un uzņēmās atbildību, kas atbilst tai, kāda bija projekta darba grupas locekļiem, un līdz ar to, kā viņi apgalvo, vai viņi faktiski atbilda “pārējā personāla” kategorijai, kuras locekļus saskaņā ar Statūtu 8.5. punktu Komisija pieņēma darbā kā pagaidu darbiniekus saskaņā ar Kopienu Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību (turpmāk tekstā — “Nodarbināšanas kārtība”).

101 Nav apstrīdams, ka “pārējā personāla” pieņemšanai darbā [atbilstoši viennozīmīgam Statūtu regulējumam] bija jānotiek, pamatojoties uz pagaidu darbinieku darba līgumiem. Lietas dalībniekiem ir domstarpības par to, vai prasītāji tiešām ir pieskaitāmi šai īpašajai kategorijai un līdz ar to, vai Komisijai bija jāpiedāvā viņiem šādi līgumi.

Par “projekta darba grupas” un “pārējā personāla” jēdzieniem

102 Runājot par jēdzienu “projekta darba grupa”, *JET* Statūti, it īpaši to sākotnējās redakcijas 8. punkts, kas ir iepriekš minēts šī sprieduma 13. punktā, nesatur projekta darba grupas locekļiem piešķirto uzdevumu funkcionālu definīciju. No 8.2. punkta izriet, ka projekta darba grupas sastāvam ir jānodrošina projekta Kopienu raksturs, nosaucot tos amatus, kuriem ir nepieciešama noteikta līmeņa kvalifikācija, kā, piemēram, fiziķi, inženieri un atbilstoša līmeņa administratīvie darbinieki. 8.3. punkts precizē, ka kopuzņēmuma dalībnieki nodod tā ricībā šādus kvalificētus darbiniekus. 8.2. punkts turklāt projekta direktoram piešķir plašas pilnvaras izvēlēties personālu.

- 103 Komisija nav sniegusi definīciju, kas raksturotu amatu, kurus ieņem projekta darba grupas locekļi, kompetenci, kvalifikāciju, funkcijas un atbildību un to atšķirību no prasītāju amatiem, bet galvenokārt balstījusies uz apgalvojumu, ka prasītāji nepieder projekta darba grupai. Atbildētāja ir tikai norādījusi, ka *JET* padome sākotnēji nolēma, ka projekta darba grupā neietilps ražošanas personāls.
- 104 Tātad, izņemot šo gadījumu, projekta darba grupa acīmredzot nav jāsaprot kā noteikta hierarhijas pakāpe vai tāda, kam nepieciešama skaidri definēta profesionāla kompetence.
- 105 Pirmkārt, Statūtu 8.2. punkta attiecībā uz projekta darba grupas sastāvu, kas attiecībā uz fiziķu, inženieru un “atbilstoša līmeņa” administratīvā personāla amatiem iesaka nodrošināt projekta Kopienų raksturu, pretējā nozīme ir, ka projekta darba grupa aptvēra arī pārējos dažāda līmeņa amatus. Turklāt Komisija darbam projekta darba grupā apstiprināja arī administratīvo personālu, nesaistot piederību darba grupai ar vadošām funkcijām.
- 106 Otrkārt, *JET* gada ziņojumos, izraksti no kuriem ir pievienoti lietas materiāliem, nodaļā “Personāls” tiek nodalīti darbinieki, kas pieder pie projekta darba grupas (*team posts*), kuru veido pagaidu darbinieki, kas pieņemti darbā saskaņā ar EAEK līgumu (darbinieki, ko kopuzņēmuma rīcībā ir nodevuši tā dalībnieki, izņemot *UKAEA*, saskaņā ar Statūtu 8.5. punktu), no *UKAEA* darbiniekiem, Komisijas (Komisijas Ģenerāldirektorāta, kas ir atbildīgs par zinātņu, pētniecību un attīstību) darbiniekiem un no darbiniekiem, kas nepieder projekta darba grupai (*non team posts*), bet ir pieņemti darbā, pamatojoties uz līgumiem (*contract posts*), tomēr šis budžetam atbilstošais izklāsts neatbilst funkcionālam dalījumam pēc atšķirīgām divu veidu pilnvarām. Tāpat arī no šiem ziņojumiem izriet, ka līgumdarbinieki ir pieņemti

darbā arī inženiera amatā, kas Statūtu 8.2. punktā ir nepārprotami nosaukts par projekta darba grupas amatu, un ka tādos amatos, kā, piemēram, rasētājs vai datoroperators, varēja pieņemt darbā darbiniekus, kas vai nu piederēja, vai nepiederēja projekta darba grupai.

- 107 Turklāt, ņemot vērā programmas zinātnisko un tehnoloģisko sarežģītību, kas ir uzsvērtā iepriekš 8. punktā, pieminētā Lēmuma 78/471 preambulā, projekta darba grupa, kas palīdz projekta direktoram viņa uzdevumu izpildē (8.1. punkts), tajā skaitā — īstenot projekta attīstības plānu (7.2. punkts), veidoja viennozīmīgi lielāko kopuzņēmuma daļu un aptvēra visus cilvēku resursus, kas bija nepieciešami programmas īstenošanai.
- 108 Tātad projekta darba grupa acīmredzami nebija slēgta un iepriekš noteikta, no kuras viennozīmīgi būtu nošķirti prasītāju amati un kvalifikācija; tāpat arī kopuzņēmumā nebija stingra un pastāvīga iedalījuma pēc uzdevumu veida, kas atšķirtu tos projekta darba grupas uzdevumus, ko varēja veikt tikai pastāvīgie šīs darba grupas locekļi projekta darba grupas vārdā, no pārējiem, kas nebija darba grupas kompetencē. Tieši pretēji, ir jākonstatē, ka darba grupa aptvēra dažādas kvalifikācijas zinātniskos, tehniskos un administratīvos darbiniekus, kuri atradās atšķirīgās hierarhijas pakāpēs.
- 109 Tādējādi “projekta darba grupas” jēdziens Lēmuma 78/471 nozīmē ir jāsaprot, kā EAEK programmas “Fusion” īstenošanai nepieciešamo funkciju kopums.
- 110 Attiecībā uz “pārējā personāla” jēdzienu *JET* Statūti to sākotnējā redakcijā min divas personāla kategorijas, kas veido projekta darba grupu: personāls, ko kopuzņēmuma rīcībā nodevuši tā dalībnieki, un “pārējais personāls” (8.1. punkts). Turklāt bija paredzēts (8.5. punkts), ka, izņemot *UKAEA* personālu, kas saglabā savu statusu un

kura stāvoklis iepriekš minētajā spriedumā lietā *Altmann* u.c./Komisija tika pasludināts par diskriminējošu no 1991. gada 19. decembra, projekta darba grupas darbinieki, kurus kopuzņēmuma rīcībā ir nodevuši tā dalībnieki, un astotajā punktā minētais “pārējais personāls” tiek pieņemts darbā kā pagaidu darbinieki atbilstoši Nodarbināšanas kārtībai.

- 111 “Pārējā personāla” kategorija tiek definēta tikai kā veids, kādā notiek pieņemšana darbā, ko nosaka *JET* Statūti. Turklāt, kā iepriekš izklāstīts šī sprieduma 102. punktā, saskaņā ar šiem Statūtiem nav pienākums “pārējo personālu” pieņemt darbā kā pagaidu darbiniekus — par ko ir strīds, bet jautājums ir par to, vai prasītāji, tā kā viņi praktiski piederēja projekta darba grupai, bija jāpieņem darbā ar tādiem nosacījumiem, kādi bija paredzēti uzņemšanai šajā īpašajā kategorijā.
- 112 Komisija un Padome norāda, ka šī iespēja pieņemt darbā “pārējo personālu”, noslēdzot pagaidu darbinieku darba līgumus, ko paredz *JET* Statūti, nekad netika izmantota, un Kopienas institūcijas, kas katrā laikā varēja noslēgt līgumus par produktu un pakalpojumu iegādi, varēja arī brīvi lemt par nosacījumiem attiecībā uz personu pieņemšanu darbā projekta darba grupā. Tām nekādā gadījumā nebija juridisks pienākums pieņemt darbā “pārējo personālu” kā pagaidu darbiniekus.
- 113 Faktiski Kopienas institūcijām ir plašas pilnvaras izvēlēties līdzekļus, kas ir vispiemērotākie to personāla vajadzību apmierināšanai (Tiesas 1989. gada 28. februāra spriedums apvienotajās lietās 341/85, 251/86, 258/86, 259/86, 262/86 un 266/86, 222/87 un 232/87 *Van der Stijl* u.c./Komisija, *Recueil*, 511. lpp., 11. punkts), it īpaši attiecībā uz pagaidu darbinieku pieņemšanu darbā (Pirmās instances tiesas 1998. gada 17. novembra spriedums lietā T-217/96 *Fabert-Goossens*/Komisija, *Recueil*, I-A-607. un II-1841. lpp., 29. punkts). Tas tādā pašā mērā attiecas uz kopuzņēmuma organizāciju un funkcionēšanu (iepriekš minētais spriedums *Altmann* u.c./Komisija, 154. punkts).

- 114 Apstāklis, ka *JET* Statūti paredzēja projekta darba grupas "pārējā personāla" pieņemšanu darbā, pamatojoties uz pagaidu darbinieku darba līgumiem, neuzlika Komisijai par pienākumu to darīt, ja tas nebija nepieciešams projekta darba grupai. Tādējādi kopuzņēmuma vadībai, sastādot projekta darba grupu, bija visas iespējas novērtēt, cik liela daļa vajadzīga katrai no abām Statūtu 8.1. punktā nosauktajām darbinieku kategorijām (personāls, ko kopuzņēmuma rīcībā nodod tā dalībnieki, un "pārējais personāls"), turklāt tās lēmums tika izteikts ar ierakstu štatu sarakstā, kas ir atspoguļots gada budžetā. Vadība pat varēja prasīt, lai uzņēmumi, kuri piedāvā darbaspēku vai pakalpojumus, veic dažādus uzdevumus, kas ir nepieciešami kopuzņēmuma darbībai, bet nav pieskaitāmi funkcijām, kas piešķirtas, pamatojoties uz līgumiem (iepriekš minētais spriedums lietā *Mulfinger* u.c./Komisija, 14. punkts), t.i., funkcijām, kuru nodrošināšana bija uzticēta projekta darba grupai, strādājot projekta direktora pakļautībā.
- 115 Turpretim *JET* vadība nevarētu noslēgt šādus līgumus ar sabiedrībām, kas piedāvā darbaspēku vai pakalpojumus, lai izvairītos no Noteikumu normu piemērošanas (Tiesas 1985. gada 20. jūnija spriedums lietā 123/84 *Klein*/Komisija, *Recueil*, 1907. lpp., 24. punkts, un iepriekš minētais spriedums *Mulfinger* u.c./Komisija, 11. punkts). Uzdevumus, kas ar līgumiem uzticēti Kopienas institūcijām, faktiski nevar nodot ārējiem uzņēmumiem, bet tie ir jāveic darbiniekiem, kas ir pakļauti Civildienesta noteikumiem (spriedums *Mulfinger* u.c./Komisija, 13. un 14. punkts).
- 116 Kā izriet no iepriekš šī sprieduma 8., 107. un 109. punktā minētā Lēmuma 78/471, *JET* projekts bija nozīmīgs EAEK programmas "Fusion" īstenošanas posms, kura zinātniskā un tehnoloģiskā sarežģītība, nozīme Kopienas ilgtermiņa enerģijas resursu piegādes nodrošināšanā, finanšu līdzekļi un tā īstenošanai nepieciešamie darbinieki bija kopuzņēmuma izveidošanas iemesls. Šāds projekts, kura īstenošanu nodrošināja Statūtos paredzētā *JET* projekta darba grupa, kā izklāstīts iepriekš šī sprieduma 107. punktā, piederēja iepriekš šī sprieduma 1. un 2. punktā nosauktajiem uzdevumiem, kuru izpilde ar EAEK līgumu uzticēta Kopienai.

- 117 Tādējādi, runājot par to uzdevumu sadali kopuzņēmuma *JET* ietvaros, kas ar līgumiem bija uzticēti Kopienas institūcijām, kā tas izriet no iepriekš minētās judikatūras spriedumā *Mulfinger u.c./Komisija*, šos uzdevumus, kas nebija uzticēti darbiniekiem, ko kopuzņēmuma rīcībā bija nodevuši tā dalībnieki, varēja īstenot tikai “pārējais personāls”, kas bija pieņemts darbā kā pagaidu darbinieki atbilstoši Nodarbināšanas kārtībai, kā to prasa sākotnējie *JET* Statūti.
- 118 Tādējādi ir jānosaka, vai prasītāji, neievērojot viņiem noteikto pieticīgo tiesisko un budžeta stāvokli, viņiem piešķirto pilnvaru dēļ nav jāuzskata par projekta darba grupas daļu saskaņā ar Statūtu 8. punktu.
- 119 Šajā sakarā Komisijas arguments, kam pievienojas Padome — proti, ka prasītājiem nebija tiesisku attiecību ar kopuzņēmumu *JET* un viņi nekad netika uzskatīti par ietilpstošiem projekta darba grupā, kuras ietvaros nekad nenotika “pārējā personāla” pieņemšana darbā, — nav atbilstīgs, jo runa ir tieši par to, vai bija vai nebija tiesiski neuzskatīt prasītājus par projekta darba grupas daļu ar visām attiecīgām sekām, kas izriet no Civildienesta noteikumiem.

Par uzdevumiem, kuru izpildi prasītāji nodrošināja kopuzņēmumā *JET*

- 120 Starp lietas dalībniekiem pastāv strīds par to uzdevumu būtību, ko prasītāji pildīja kopuzņēmumā *JET*. Ieinteresētās personas norāda, ka viņu kvalifikācijas, funkciju un atbildības dēļ viņi praktiski bija projekta darba grupas locekļi. Turpretim Komisija uzskata, ka šīs personas bija viendabīga grupa, ko veidoja nediferencēti algoti darbinieki, kuru uzdevumi, ko šīs personas pārvērtē, lielākoties nebija saistīti ar projekta darba grupas locekļu uzdevumiem.

- 121 Kā izriet no lietas materiāliem, it īpaši no tiem dokumentiem, kas attiecas uz prasītāju amatu klasifikāciju, kas atrodami iebildumu raksta pielikumā, 37 no prasītājiem bija tehniķi, 23 — inženieri, 18 — rasētāji, 10 — darba grupu vai grupu vadītāji, 5 — biroja darbinieki, 1 — drošības dienesta darbinieks un viens specializēts metinātājs. Tātad prasītāju amati un kvalifikācija, ko uzskaita Komisija, pēc to būtības un līmeņa atbilst pastāvīgo projekta darba grupas locekļu amatiem un kvalifikācijai. Turklāt Komisija 2003. gada 8. maija tiesas sēdē atzina, ka nebija būtisku atšķirību starp projekta darba grupas pastāvīgajiem locekļiem un prasītājiem — abu grupu kvalifikācija un darba pieredze bija līdzīgas, — bet veids, kādā amatā tika pieņemts darbā tāds personāls kā prasītāji, ir izskaidrojams ar administratīviem apsvērumiem, proti, lai “aizpildītu robu”.
- 122 Šo funkciju līdzību apstiprina *JET* struktūrshēma. Ziņojums par *JET* darbību 1997. gadā, kas ir iesniegts kā piemērs, liecina, ka gandrīz visos *JET* amatos ir pārstāvēti līgumdarbinieki, nenoskaidrojot tos no viņu kolēģiem, kas ir pastāvīgie projekta darba grupas locekļi, un ka līgumdarbinieki strādāja amatos, kuru nosaukumi dažkārt bija pilnībā identiski viņu kolēģu amatu nosaukumiem. Turklāt no struktūrshēmas izriet, ka četros gadījumos — “Finance service” (finanšu dienests), “Quality Assurance Group” (kvalitātes nodrošināšanas grupa), “Remote Handling Group” (tālvadības grupa) un “Magnet Systems Group” (magnētisko sistēmu grupa) — atbildīgais par nodaļas vai darba grupas vadību piederēja līgumpersonālam.
- 123 Turklāt nav apstrīdams, ka daži prasītāji bija uzņēmušies atbildību projekta darba grupā. Tas, ka daži no viņiem ir iekļauti *JET* struktūrshēmā vai arī citos kopuzņēmuma dokumentos, ir papildu pierādījums tam, ka šīs personas faktiski bija uzņemtas šajā darba grupā. Tāpat Komisija ir atzinusi, ka daži no prasītājiem ir snieguši zinātnisku ieguldījumu, sagatavojot atsevišķus gada ziņojumus par *JET* attīstību.
- 124 Īpašie gadījumi, kad daži no prasītājiem pildīja administratīvus vai tehniskus izpilddarbus vai atsevišķais gadījums ar metinātāju nevar ietekmēt iepriekš izdarītos

secinājumus, jo projekta darba grupas sastāvs, kā minēts iepriekš, acīmredzot nebija jau sākotnēji noteikts, nemainīgs un ierobežots, un visā *JET* programmas darbības laikā tajā pastāvēja prasītāju amatiem ekvivalenti amati. Attiecībā uz metinātāju, uz ko tika īpaši norādīts 2003. gada 8. maija tiesas sēdē, Komisija nenoliedza, ka viņš bija speciālists savā nozarē un citiem projekta darba grupas locekļiem bija atbildība, kas ir salīdzināma ar viņam uzticēto.

- 125 Turklāt prasītāju un *UKAEA* un citu kopuzņēmuma dalībnieku pieņemšanas darbā procedūras ievērojami neatšķirās. Kā izriet no Komisijas paskaidrojumiem 2003. gada 19. februāra vēstulē uz Pirmās instances tiesas rakstveida jautājumu, *JET* vadība kā vienā, tā otrā gadījumā rīkoja atlasi un intervēja viņus. Vienīgā atšķirība bija tā, ka kopuzņēmuma rīcībā nodotā personāla gadījumā pieņemšanu darbā veica *JET* direktors, bet līgumpersonāla pieņemšana darbā bija atkarīga no direktora apstiprinājuma un *JET* izpildu komitejas piekrišanas.
- 126 Individuālo vai kolektīvo līgumu nosacījumi, kas tika noslēgti starp kopuzņēmumu *JET* un trešiem uzņēmumiem, tāpat liecina, ka prasītāju darba nosacījumus noteica *JET* vadība, ka prasītāji bija pakļauti vadībai un viņu pienākums bija ievērot tiesību normas, kas attiecas uz kopuzņēmumu (individuālā standartlīguma 3. punkts un kolektīvā standartlīguma 5. punkts). Prasītāji apgalvo (kas netiek apstrīdēts), ka viņu darba nosacījumus attiecībā uz faktisko organizāciju, saturu un metodēm noteica kopuzņēmuma *JET* vadība, kas nav apstrīdēts.
- 127 Ziņojumi par *JET* darbību apstiprina līgumpersonāla un projekta darba grupas ciešo sadarbību un pierāda, ka projekta darba grupas uzdevumus varēja vienlīdz uzticēt gan pastāvīgajiem šīs darba grupas locekļiem, gan līgumpersonālam. Ziņojumā par

1981. gadu, aiz norādes uz projekta darba grupas locekļu pieaugumu (14. lappusē) ir teikts:

“Joprojām ir grūti pieņemt darbā atsevišķus darbiniekus, it īpaši inženierus un tehniķus, kaut arī šā gada otrajā pusē situācija uzlabojās, inženieru un tehniķu amatos pieņemot darbā Lielbritānijas personālu. Tomēr vēl arvien nākas nodarbināt ievērojamu līgumdarbinieku skaitu.”

- 128 Kā izriet no lietas materiāliem, visā kopuzņēmuma pastāvēšanas periodā *JET* projekta vajadzībām pastāvīgi tika nodarbināts ļoti liels skaits līgumdarbinieku.

Par projekta darba grupai vajadzīgo personālu

- 129 Ir skaidrs, ka *JET* padome, kas sākotnēji nolēma izmantot līgumdarbiniekus ražošanas un tehnisko speciālistu darba vietu aizpildīšanai, kā ir teikts iepriekš šī sprieduma 103. punktā, vēlāk būtiski paplašināja šo jomu, proti, attiecinot to arī uz grupām, kas nodarbinātas uz līguma pamata. Komisija šajā sakarā savā iebildumu rakstā precizēja, ka kopuzņēmumam bija jānoslēdz līgumi par līgumpersonāla nodošanu kopuzņēmuma rīcībā, ja projekta darba grupai nepieciešamo zinātnisko, tehnisko un administratīvo personālu bija grūti nodrošināt, saskaņā ar Statūtiem norīkojot darbā projekta grupā *JET* dalībnieku personālu. Pirmās instances tiesa savukārt iepriekš minētā sprieduma lietā *Altmann* u.c./Komisija 100. punktā konstatēja, ka “pēc tam, kad bija precizēta vienošanās par uzņēmējas organizācijas atbalstu, kas tika apspriesta 1987. gadā un ko *JET* Padome pieņēma 1988. gadā, virkne pakalpojumu, ko līdz tam sniedza uzņēmēja organizācija, pamatojoties uz šo vienošanos par sniedzamo atbalstu, kopš tā brīža tika sniegti, pamatojoties uz komerclīgumiem, kas noslēgti konkursa kārtībā”.

- 130 Līgumdarbinieki tika pieņemti darbā, pamatojoties vai nu uz individuāliem, vai kolektīviem līgumiem (darbinieku grupas) atbilstoši iepriekš 28. un 29. punktā izklāstītajiem nosacījumiem. 53 prasītāji tika pieņemti darbā, pamatojoties uz individuāliem līgumiem, un 42 — pamatojoties uz grupu līgumiem. Darbinieki, kas šādā veidā tika iecelti budžetā paredzētajās darba vietās, bija uzskaitīti štatu sarakstā un norādīti kā nepiederoši projekta darba grupai.
- 131 Lietas materiālos esošie izraksti no *JET* gada ziņojumiem par 1981., 1986., 1989., 1990. un 1998. gadu, kā arī Revīzijas palātas 1987. gada ziņojums par *JET*, uzrāda būtisku līgumdarbinieku skaitu, ko algoja trešie uzņēmumi, kas kā *JET* līgumpartneri savukārt nodeva tā rīcībā darbaspēku visā kopuzņēmuma pastāvēšanas laikā.
- 132 No šo ziņojumu nodaļās “Personāls” sniegtās informācijas izriet, ka darbinieki, kas bija pieņemti darbā, pamatojoties uz līgumiem, nepiederēja projekta darba grupai un bija no tās darbiniekiem nošķirti, tomēr veidoja būtisku projektā strādājošā personāla vispārējo štatu daļu, t.i., piemēram, 37 % 1986. gadā un 48 % 1998. gadā.
- 133 Ziņojumā par 1986. gadu ir minēta “nepieciešamība nodarbināt aizvien lielāku skaitu līgumdarbinieku, lai nodrošinātu vajadzīgo darbaspēku”, piebilstot, ka, “ kaut arī darba grupā piešķirto štatu vietu skaits paliek nemainīgs — 165 [EAEK] štatu vietas, 260 un 19 štatu vietas norikojumiem, respektīvi, *UKAEA* un programmas “Fusion” [Komisijas ģenerāldirektorāts, kas ir atbildīgs par zinātni, pētniecību un attīstību], *JET* padome ir apstiprinājusi jaunu līgumpersonāla maksimālo apmēru — 210 štatu vietas, kas nozīmē pieaugumu par 44 štatu vietām, salīdzinot ar iepriekšējo gadu”. Turklāt ziņojumā ir teikts, ka “līgumpersonāla štatu vietas ieņem darbinieki, kas ir

nodarbināti sabiedrībās un citās organizācijās un ir nodoti *JET* ricībā, pamatojoties uz *JET* līgumiem, kas noslēgti ar šīm sabiedrībām”.

- 134 Revīzijas palātas ziņojumā par 1987. gadu norādīts, ka apstiprinātajā štatu sarakstā 449 štatu vietas ir piešķirtas projekta darba grupai un 231 štatu vieta — līgumpersonālam, no kurām kā aizpildītas ir reģistrētas 372 projekta darba grupai atvēlētās štatu vietas un 259 līgumpersonālam atvēlētās štatu vietas. Ziņojuma turpinājumā ir norādīts, ka līgumpersonāls nebija tieši saistīts ar kopuzņēmumu *JET*, bet bija to sabiedrību personāls, kas bija noslēgušas līgumus ar kopuzņēmumu atbilstoši piedāvājumu konkursa kārtībai. Pēc Revīzijas palātas pieprasījuma kopuzņēmuma vadība sāka reģistrēt līgumdarbinieku pieņemšanai darbā paredzētos līdzekļus kā personāla izdevumus.
- 135 Iepriekš 125. punktā minētajā 2003. gada 19. februāra vēstulē Komisija apstiprināja, ka statistikas dati, kas iekļauti lietas materiāliem pievienotajā *JET* ziņojumā par trim gadiem — 1986., 1989. un 1998. gadu, — uzrāda ievērojamu līgumpersonāla skaitlisko sastāvu — gan budžetā paredzēto, gan faktiski aizpildīto — projekta darba grupas ietvaros un ārpus tās.

Gads	1986		1989		1998	
	budžets	aizpildīts	budžets	aizpildīts	budžets	aizpildīts
Plānotais/faktiskais stāvoklis						
Štatu vietas projekta darba	444	384	470	383	nav ziņu	242,5
Līgumdarbinieku štatu vietas	210	229	210	242	nav ziņu	255

- 136 Tādējādi, kā izklāstīts iepriekš šī sprieduma 129. punktā, *JET* vadības līgumdarbinieku, tādu kā prasītāji, masveida izmantošana, lai nodrošinātu vajadzīgo darbaspēku, ko nenodrošināja kopuzņēmuma dalībnieki, nododot tā rīcībā savus darbiniekus, patiesi bija ar mērķi izpildīt projekta darba grupas uzdevumus. *JET* gada ziņojumi nepārprotami liecina par grūtībām, ar kurām pastāvīgi saskārās kopuzņēmums; tā, piemēram, iepriekš šī sprieduma 127. punktā minētajā ziņojumā par 1981. gadu it īpaši ir uzsvērtas problēmas saistībā ar inženieru un tehniķu amatiem. No ziņojumiem izriet, ka visā *JET* pastāvēšanas laikā šīs grūtības zināmā mērā tika risinātas, masveidā un atkārtoti pieņemot darbā līgumpersonālu. Iepriekš šī sprieduma 135. punktā atainotā tabula turklāt pierāda, ka ne vienmēr varēja aizpildīt projekta darba grupai budžetā atvēlētās štatu vietas un tās nācās aizpildīt, pieņemot darbā līgumpersonālu.
- 137 Turklāt daudzi prasītāji ilgu laika posmu līdzdarbojās *JET* projektā. No 95 prasītājiem 51 strādāja ilgāk nekā 10 gadus kopuzņēmumā, no viņiem 20 — ilgāk nekā 15 gadus un 11 — ilgāk par 20 gadiem. 12 no 18 rasētājiem strādāja *JET* projektā ilgāk nekā 17 gadus, 33 no 37 tehniķiem un 14 no 23 inženieriem sadarbojās ar *JET* ilgāk par 7 gadiem. Kā jau tika konstatēts iepriekš, šo personu uz vienu gadu noslēgtos līgumus varēja pagarināt un tie arī tika pagarināti. Prasītāji norāda, ka *JET* vadība bieži pieprasīja viena vai otra no viņiem pieņemšanu darbā un pēc tam — līguma atjaunošanu, kas netiek apstrīdēts. Šī ilgstošā darbinieku ar īpašu kvalifikāciju līdzdarbība tāpat arī liecina, ka viņi varēja nodrošināt vajadzīgo darbaspēku un viņu uzdevumi bija svarīgi *JET* projektā.
- 138 No visa iepriekš minētā izriet, ka prasītāji pildīja uzdevumus, kas bija līdzvērtīgi projekta darba grupas pastāvīgo locekļu uzdevumiem, un viņu iecelšanas mērķis bija kompensēt visā *JET* programmas darbības periodā aktuālo tā personāla trūkumu, ko nespēja nodrošināt kopuzņēmuma dalībnieki, nododot tā rīcībā savu personālu.

- 139 Turklāt Komisija 2003. gada 8. maija tiesas sēdē apstiprināja, ka prasītāji ir pildījuši svarīgus uzdevumus *JET* projektā, kas bija nozīmīgs pētniecisks projekts EAEK līguma ietvaros. Tomēr atbildētāja norāda, ka judikatūra, kas izriet no iepriekš minētā sprieduma *Mulfinger* u.c./Komisija, ir piemērojama tikai tad, ja attiecīgie uzdevumi ir raksturīgi Kopienas civildienestam un runa ir par civildienestam raksturīgiem uzdevumiem, ko var pildīt tikai Kopienas darbinieki. Šī Komisijas interpretācija ir pretrunā Tiesas noteiktajiem kritērijiem. Tādējādi šajā lietā un saskaņā ar tiesu praksi, kas izriet no iepriekš minētā sprieduma lietā *Mulfinger* u.c./Komisija, uzdevumi, kurus pildīja projekta darba grupas locekļi, kas tieši, nevis tikai pakārtoti piedalījās tādas programmas īstenošanā, kāda bija Kopienas interesēs un kuras izpildei tika dibināts kopuzņēmums saskaņā ar EAEK līgumu, ir uzskatāmi par uzdevumiem, kas ietilpst EAEK uzticētajā pētniecības misijā, un līdz ar to bija jāīsteno Noteikumu ietvaros, kā tas, starp citu, bija paredzēts *JET* Statūtu 8. pantā.
- 140 Visbeidzot, var pamatoti secināt, ka, ņemot vērā līgumdarbinieku pildītos uzdevumus un šo darbinieku lielo īpatsvaru visā kopuzņēmuma darbības laikā, bez līgumdarbiniekiem *JET* programmu nevarēja veiksmīgi īstenot. Atšķirības starp projekta darba grupai piederošo personālu un tai nepiederošo personālu tātad neatbilst pierādītajai funkcionālajai atšķirībai starp divām amata kategorijām. Tādējādi ir jāatzīst, ka šāda atšķirība ir ieviesta, pārkāpjot *JET* Statūtus, lai nepieļautu šo personu pieņemšanu darbā pagaidu darbinieku statusā atbilstoši Nodarbināšanas kārtībai, kā to paredzēja minētie Statūti.

Par vainojamu prettiesisku rīcību

- 141 No iepriekš minētā izriet, ka prasītāji pildīja uzdevumus, kas bija būtiski kopuzņēmumam *JET* un atbilda tiem uzdevumiem, ko pildīja citi projekta darba grupas locekļi, ar kuriem viņi strādāja kopā, nepastāvot nekādām atšķirībām. Tātad viņi faktiski piederēja pie projekta darba grupas. Līdz ar to prasītāji saskaņā ar *JET*

Statūtiem bija jāpieņem darbā kā projekta darba grupu veidojošs “pārējais personāls”, kā izklāstīts iepriekš šī sprieduma 100. punktā. Viņu iecelšana līgumamatos ar trešo uzņēmumu starpniecību tādējādi ir procedūras pārkāpums. Turklāt šādi šīs personas tika ilgstoši diskriminētas, kam Komisija un Padome nav minējusi nevienu attaisnojumu, kurš atbilstu piemērojamām tiesību normām.

- 142 Tādējādi, tā kā Komisija, pārkāpjot *JET* Statūtus, nepiedāvāja šīm personām pagaidu darbinieku darba līgumus, tā, izmantojot savas administratīvās pilnvaras, ir pārkāpusi Statūtos paredzētās šo personu tiesības. Šī rīcība, kuras rezultātā attiecīgie darbinieki visā kopuzņēmuma *JET* pastāvēšanas periodā atradās juridiski diskriminējošā stāvoklī, salīdzinot ar pārējiem projekta darba grupas locekļiem, ir nopietna šīs Kopienas institūcijas kļūda. Tāpēc šīs vainojamās prettiesiskās rīcības dēļ var iestāties Kopienas atbildība.

Par 1998. gadā JET Statūtos izdarītajiem grozījumiem

- 143 1998. gada oktobrī Statūtos izdarītie grozījumi, ar kuriem 8. punktā ir svītroti vārdi “pārējais personāls” (skat. iepriekš šī sprieduma 26. punktu), neietekmē izdarīto vērtējumu. Tie nevarēja mainīt šo personu stāvokli, kas visi pirmo reizi bija pieņemti darbā pirms šī datuma, kā izklāstīts iepriekš šī sprieduma 27. punktā. Turklāt daudzi no prasītājiem turpināja strādāt kopuzņēmumā *JET*, kas līdz projekta pabeigumam ne reizi nemēģināja ar viņiem izbeigt darba attiecības.
- 144 Nav jālemj par prasītāju izvirzīto prettiesiskuma iebildi, kas ir izklāstīta iepriekš šī sprieduma 89. punktā, jo pietiek atgādināt, ka Kopienas institūcijām vienmēr ir iespējams apstiprinātā budžeta ietvaros pieņemt darbā pagaidu darbiniekus atbilstoši

Nodarbināšanas kārtībai un atjaunot agrākos līgumus. Tā kā minētās funkcijas atbilda būtiskiem *JET* projekta uzdevumiem, kas piederēja pie kopuzņēmuma funkcijām un bija atspoguļotas štatu sarakstā, kā tas ir iepriekš konstatēts, legāli nebija iespējams izmantot ārēju uzņēmumu pakalpojumus (spriedums lietā *Mulfinger* u.c./Komisija, 11. un 14. punkts).

145 Tādējādi arī tad, ja iepriekš šī sprieduma 26. punktā minētie grozītie *JET* Statūti, kas stājās spēkā 1998. gada 21. oktobrī, atšķirībā no sākotnējiem Statūtiem vairs neietver nepārprotamu atsauci uz "pārējā personāla" kategoriju un veidu, kādā viņi tiek pieņemti darbā kā pagaidu darbinieki, tomēr būtiski projekta uzdevumi, tāpat kā pirms tam, faktiski bija jāpilda atbilstoši Nodarbināšanas kārtībai, uz kuriem attiecās Statūtu grozījumi saistībā ar personālu, kas nodots *JET* rīcībā, ja tos nevarēja pildīt darbinieki, ko *JET* rīcībā nodeva kopuzņēmuma dalībnieki, un, kas minēti grozīto Statūtu 8.3. punktā.

146 *JET* Statūtos izdarītie grozījumi tādējādi neliedza slēgt ar prasītājiem pagaidu darbinieku darba līgumus atbilstoši Nodarbināšanas kārtībai, kā tas bija jādara, ņemot vērā viņu funkcijas. Tā kā laikposmā, kurā bija spēkā grozītie Statūti, šādi līgumi netika noslēgti, ir jāsecina, ka iepriekš 142. punktā konstatētā vainojamā prettiesiskā rīcība, kas pieļauta attiecībā pret prasītājiem, turpinājās līdz pat *JET* projekta nobeigumam.

Par cēloņsakarību

Lietas dalībnieku argumenti

147 Komisija apgalvo, ka, organizējot "pārējā personāla" pieņemšanu darbā pagaidu darbinieku statusā, nekādā gadījumā nebija garantijas, ka prasītāji izpildītu attiecīgos

pieņemšanas darbā nosacījumus, ņemot vērā to, ka iespēja izturēt konkursu ir aptuveni 25 %. Atbildētāja piebilst, ka šīs personas nekad nav piedalījušās konkursā uz projekta darba grupas locekļu amatiem un nekad nav pieteikušās uz vakantajām darba vietām projekta darba grupā, kas liecina par to, ka tām nebija nepieciešamās kvalifikācijas. Komisija secina, ka nepastāv cēloņsakarība starp prettiesisko rīcību un iespējamajiem zaudējumiem.

- 148 Prasītāji uzskata, ka viņiem bija visas iespējas tikt pieņemtiem darbā kā pagaidu darbiniekiem, jo viņi pildīja tos pašus uzdevumus, ko projekta darba grupas locekļi, viņiem bija līdzīga kvalifikācija un daudziem no viņiem bija uzticēta atbildība projekta darba grupā, vai arī viņi aizvietoja projekta darba grupas locekļus, kas aizgāja no *JET*. Prasītāji piebilst, ka tā kā lielākā daļa no viņiem bija nodarbināti *JET* pilnu darba laiku ļoti ilgi, ir pierādīts, ka viņi atbilda kopuzņēmuma vadības prasībām.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 149 Cēloņsakarības pastāvēšana tiek principā pieņemta, ja ir pierādīta tieša un noteikta cēloniska saikne starp Kopienas institūcijas pieļauto kļūdu un attiecīgajiem zaudējumiem (Pirmās instances tiesas 1999. gada 28. septembra spriedums lietā T-140/97 *Hautem/EIB, RecFP*, I-A-171. lpp. un II-897. lpp., 85. punkts).

- 150 Tomēr civildienesta strīdos tiesu prakses prasītais pierādījumu līmenis attiecībā uz cēloņsakarību ir sasniegts, ja Kopienas institūcija ir pieļāvusi prettiesisku rīcību, kas nepārprotami liedz personai ja ne pieņemšanu darbā, tiesības uz ko šī persona nekad nevarētu pierādīt, tad katrā ziņā nopietnu iespējamību tikt ieceltai ierēdņa vai darbinieka amatā, kā rezultātā šī persona ir cietusi mantisku zaudējumu, negūstot

ienākumus. Konkrētajā gadījumā šķiet īpaši skaidrs — ja attiecīgā Kopienas institūcija būtu ievērojusi tiesību aktus, tā būtu pieņēmusi šo personu darbā, teorētiskā nenoteiktība attiecībā uz pienācīgi veiktas darbā pieņemšanas procedūras iznākumu nevar būt šķērslis, lai atlīdzinātu reālus mantiskos zaudējumus, ko šī persona cieta tāpēc, ka tai tika liegtas tiesības pieteikties uz Noteikumos paredzētu darba vietu, kuru tai bija labas izredzes iegūt.

- 151 Šajā lietā šādas tiesības uz zaudējumu atlīdzību var būt pamatotas, ja prasītāji pierāda, ka viņi ir zaudējuši vismaz nopietnu iespēju strādāt *JET* projektā, kā tas paredzēts Noteikumos, un tādēļ viņiem ir radušies mantiski zaudējumi (iepriekš minētais spriedums lietā *Padome/de Nil* un *Impens*, 28. un 29. punkts).
- 152 Tā kā saskaņā ar Noteikumu nosacījumiem nenotika neviena pieņemšana darbā un pat tika piemērota paralēla procedūra, lai nepieņemtu darbā pagaidu darbiniekus, cēloņsakarība starp pieļauto prettiesisko rīcību un materiālajiem zaudējumiem ir pierādīta, ja šīs personas ir zaudējušas nopietnu iespēju tikt pieņemtām darbā.
- 153 Pēc šīs atziņas ir jāvadās civildienesta strīdos, it īpaši, vērtējot kļūdainas pārklasificēšanas ietekmi uz turpmāko attiecīgo darbinieku karjeras virzību (iepriekš minētais spriedums lietā *Padome/de Nil* un *Impens*, 28. un 29. punkts).
- 154 Tādējādi ir jāizvērtē, vai prasītājiem, ņemot vērā viņu kvalifikāciju, viņu uzdevumus, strādājot *JET*, un viņu darba līgumu atjaunošanu, būtu bijusi nopietna iespēja tikt pieņemtiem darbā kā pagaidu darbiniekiem, ja būtu īstenotas procedūras, kas nepieciešamas saskaņā ar *JET* Statūtiem.

155 Kā iepriekš konstatēts, prasītāju pildītie darba uzdevumi, kvalifikācija un viņu pieņemšanas darbā un darba nosacījumi bija līdzīgi *JET* vadības atzīto projekta darba grupas locekļu uzdevumiem; bez līgumpersonāla palīdzības, kas visā projekta darbības periodā veidoja nozīmīgu projektā nodarbināto darbinieku daļu, projekta darba grupa nebūtu varējusi līdz galam izpildīt programmas uzdevumus; tādēļ, ka gandrīz automātiski tika atjaunoti šo personu uz vienu gadu noslēgtie darba līgumi, vairums no viņiem kopumā nostrādāja kopuzņēmumā ļoti ilgu laiku.

156 Šie apstākļi liecina, ka līgumpersonāls bija nepieciešams *JET* projekta īstenošanai, ka prasītājiem bija kvalifikācija, kas nepieciešama to uzdevumu izpildei, pie kuriem viņi strādāja, un ka viņu darbs apmierināja *JET* vadību, kura ierosināja un apstiprināja uz vienu gadu noslēgto darba līgumu atjaunošanu. Turklāt Komisija nav pierādījusi, ka prasītāji nebūtu pieņemti darbā, ja *JET* personāla vajadzības būtu apmierinātas ar pagaidu darbinieku līgumiem, kā to paredz *JET* Statūti (iepriekš minētais spriedums lietā Padome/*de Nil* un *Impens*, 28. un 29. punkts). Tātad prasītāji atbilstoši noteiktiem juridiskiem standartiem ir pierādījuši, ka viņi, šīs, pret viņiem pieļautās pretrastiskās rīcības dēļ ir zaudējuši šo iespēju tikt pieņemtiem darbā kā pagaidu darbiniekiem.

157 Lai gan Komisija iebilda, ka prasītāji nekad nav mēģinājuši iegūt brīvās darba vietas projekta darba grupā, tā nav pierādījusi, it īpaši iesniedzot paziņojumus par izsludinātiem konkursiem, ka šādas darba vakances bija pieejamas ārējam personālam, un nav arī norādījusi to, cik bieži šādi konkursi tika rīkoti. Savā atbildē, kas minēta iepriekš šī sprieduma 125. un 135. punktā, atbildētāja aprobežojās tikai ar norādi, saskaņā ar kuru 1989. gadā trīspadsmit līgumdarbinieki tika pieņemti darbā projekta darba grupā. Acīmredzot nekad nav tikuši piedāvāti pagaidu darbinieku darba līgumi uz tām darba vietām, ko ieņēma prasītāji. Drīzāk šķiet, ka tā dēvētie “projekta darba grupas” amati tika “pietaupīti” kopuzņēmuma dalībnieku darbiniekiem, kas tika pieņemti darbā kā EAEK pagaidu darbinieki, Komisijas darbiniekiem un UKAEA darbiniekiem un līgumdarbiniekiem bija niecīgas izredzes iekļūt šajos amatos.

- 158 Cēloņsakarība starp pieļauto prettiesisko rīcību un ciestajiem zaudējumiem tādējādi ir pietiekami tiesiski pierādīta, lai būtu pamats atlīdzināt zaudējumus, ko prasītāji cieta, zaudējot nopietnu iespēju saņemt Eiropas Kopienu pagaidu darbinieka darba līguma piedāvājumu.

Par zaudējumiem

Lietas dalībnieku argumenti

- 159 Prasītāji apgalvo, ka viņi ir cietuši finansiālus zaudējumus, ko veido trīs komponenti, proti, neiegūtā darba alga par laika periodu, kurā viņi strādāja *JET* projektā, tiem prasītājiem, kas bija nodarbināti kopuzņēmumā *JET* līdz projekta beigām 1999. gada 31. decembrī, neiegūtā darba alga citā Komisijas amatā par piecu gadu laika periodu vai līdz 60 gadu vecumam, ja šis brīdis būtu pienācis pirms šī perioda beigām, un neiegūtie ienākumi no pensijas atbilstoši Kopienų pensiju programmai.
- 160 Prasītāji ir iesnieguši savu individuālo prasību skaitlisko aprēķinu un pielietoto aprēķināšanas metodi. Turklāt viņi prasa atlīdzināt zaudējumus un procentus Lielbritānijas nodokļu apmērā, ar ko tiks aplikta visa zaudējumu atlīdzinājuma summa.
- 161 Komisija noliedz jebkādas prasītāju tiesības uz atlīdzinājumu un uzskata, ka pat gadījumā, ja tai ir jāuzņemas zināma atbildība, tā var rasties tikai pēc iepriekš minētā sprieduma lietā *Altmann* u.c./Komisija pasludināšanas.

- 162 Atbildētāja norāda, ka argumenti par ciesto zaudējumu ir vispārīgi, un nav precīzi nosauktas un paskaidrotas finansiālās prasības. Tā uzskata, ka prasītāju zaudējumu atlīdzības pieteikums neatbilst Pirmās instances tiesas Reglamenta 44. un 47. panta nosacījumiem un tāpēc nav pieņemams.
- 163 Komisija iebilst pret prasītāju prasību apmēra aprēķināšanas metodi. Tā nepiekrīt vienādaī darbinieku, kas pieņemti darbā EAEK ietvaros, klasifikācijai, un uzskata, ka nav iespējams pārbaudīt prasītāju apgalvojumus par viņu ciestajiem zaudējumiem. Komisija noraida jebkādas tiesības uz atlīdzinājumu pēc *JET* projekta beigām 1999. gada 31. decembrī. Turklāt attiecībā uz nodokļu piemērošanu tā piebilst, ka pastāv nenoliedzama atšķirība starp darbiniekiem, kas tiek nodarbināti saskaņā ar valsts tiesību aktiem, un darbiniekiem, kas tiek nodarbināti saskaņā ar Kopienas tiesībām, un ka nevar pārlicinoši apgalvot, ka Apvienotās Karalistes Nodokļu administrācija atlīdzinājumu par pieļautu dienesta kļūdu noteikti uzskatīs par aplikamu ar nodokļiem.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 164 Atbildētājas apsvērumi par pieteikumu par zaudējumu atlīdzību pieņemamību nav pamatoti. Proti, prasības pieteikumā ir skaidri un precīzi norādīti attiecīgo zaudējumu komponenti, ko veido neiegūtā darba alga, neiegūtā pensija un zaudējumi, kas radušies noteiktu kompensāciju un priekšrocību neiegūšanas rezultātā. Prasības pieteikuma pielikums ietver norādi uz zaudējumu aprēķināšanas metodi un aprēķinātu kopējo katra prasītāja apgalvoto zaudējumu summu. Visbeidzot, ar repliku ir iesniegts detalizēts katra prasītāja zaudējumu atlīdzības prasījumu aprēķins. Atbildētājai bija jāizsaka savs viedoklis par šiem datiem. Tātad šie prasījumi ir pieņemami (Pirmās instances tiesas 1998. gada 30. septembra spriedums lietā T-149/96 *Coldiretti/Padome* un Komisija, *Recueil*, II-3841. lpp., 47.–49. punkts, un 1998. gada 29. oktobra spriedums lietā T-13/96 *TEAM/Komisija*, *Recueil*, II-4073. lpp., 28. un 29. punkts).

- 165 Prasītāju finansiālo zaudējumu aplēsi būtībā veido viņu neiegūtā darba alga, ar to saistītās zaudētās priekšrocības un tiesības uz pensiju, kas viņiem pienācās par laikposmu, kuru viņi nostrādāja *JET* vai saistībā ar to, un neiegūtais ienākums, zaudējot turpmākas nodarbinātības izredzes, ko Komisija viņiem varēja piedāvāt pēc 1999. gada.
- 166 Šie zaudējumi tiek lēsti, salīdzinot finansiālos nodarbināšanas nosacījumus, ko prasītājiem piemērotu, ja viņus pieņemtu darbā kā pagaidu darbiniekus, un faktiskos nosacījumus, kas uz viņiem attiecās kā uz trešo uzņēmumu darbiniekiem. Nav apstrīdams, ka līgumpersonāla stāvoklis bija finansiāli mazāk labvēlīgs nekā pagaidu darbinieku stāvoklis.
- 167 Attiecībā uz kopuzņēmumā *JET* nostrādāto laikposmu prasītāju zaudējumi rodas no starpības starp darba algu un ar to saistītām priekšrocībām un ar tiesībām uz pensiju, ko šīs personas saņemtu, ja strādātu *JET* kā pagaidu darbinieki, un darba algu un ar to saistītām priekšrocībām un ar tiesībām uz pensiju, ko viņi kā līgumpersonāls faktiski saņēma.
- 168 Runājot par turpmākas nodarbinātības iespēju, zaudējumu aplēse ir atkarīga no tā, vai pastāvēja iespēja, ka pēc *JET* projekta noslēguma prasītājiem tiks piedāvāts līgums kā pagaidu darbiniekiem. Šāda pieņemšanas darbā iespēja šķiet ļoti hipotētiska, jo nav nekādu pierādījumu tam, kāda bija EAEK vajadzība pēc darba vietām, beidzoties kopuzņēmuma *JET* darbībai, kuras ieņēma prasītāji; it īpaši trūkst informācijas, kas ļautu secināt, ka starp kopuzņēmumu *JET* un iepriekš šī sprieduma 8. punktā minētā Eiropas Kodolsintēzes attīstības nolīguma iestādēm, kas turpināja agrākos kopuzņēmuma pētījumus, pastāv organiska pēctecība. Tā kā zaudējumi attiecībā uz darba iespējām pēc 1999. gada 31. decembra nav pierādīti, šajā daļā prasītāju prasība par zaudējumu atlīdzību ir noraidāma.

- 169 Atlīdzinājums, kas pienākas katram prasītājam, jāaprēķina, skaitot no hronoloģiski vecākā ar attiecīgo personu noslēgtā vai pagarinātā līguma spēkā stāšanās datuma, pie tam šis datums nedrīkst iekrist laikposmā, kas pārsniedz piecus gadus pirms tam, kad Komisijai tika iesniegts pieteikums par zaudējumu atlīdzību.
- 170 Pirmās instances tiesa nevar noteikt atlīdzinājuma apmēru, kas pienākas katram prasītājam, pamatojoties uz lietas materiāliem. Tāpēc lietas dalībnieki tiek aicināti vienoties, pamatojoties uz šādiem principiem un kritērijiem.
- 171 Vispirms lietas dalībniekiem jāvienojas par amatu un pakāpi, kurai atbilstu katra prasītāja pildītie uzdevumi, ja viņiem, sākot ar iepriekš šī sprieduma 169. punktā minēto datumu, būtu piedāvāts pagaidu darbinieku darba līgums.
- 172 Pēc tam lietas dalībniekiem ir jāvienojas par to, kā pienācīgi atveidot katra prasītāja karjeras virzību, sākot ar brīdi, kad viņi tika pieņemti darbā, vai — vēlākais — sākot ar iepriekš šī sprieduma 169. punktā minēto piecu gadu termiņu, ņemot vērā vidējo darba samaksas pieaugumu līdzvērtīga amata un pakāpes EAEK darbiniekam, kurš ir strādājis *JET*, un iespējamo paaugstināšanu amatā, ko katrs no prasītājiem varētu šajā laikposmā panākt atbilstoši izvēlētajai pakāpei un amatam, balstoties uz vidējo to EAEK pagaidu darbinieku skaitu, kuri līdzīgā situācijā tika paaugstināti amatā.
- 173 Kapienu pagaidu darbinieka un līgumdarbinieka, tāda kā katrs no prasītājiem, statusa salīdzināšana ir jāveic, pamatojoties uz neto ienākumiem, atskaitot iemaksas, atvilkumus un citus atskaitījumus, ko paredz piemērojamās tiesības. Šajā sakarā Kapienu un, attiecīgi, Apvienotās Karalistes nodokļu sistēmas regulējums attiecībā uz šīm summām nevar ietekmēt salīdzinājumu, kas ir jāveic, pamatojoties uz neto summām pēc nodokļu atvilkšanas; turklāt ir jāatgādina, ka Kapienu ierēdņi un

darbinieki ir pakļauti Kopienų nodoklim [Padomes 1968. gada 29. februāra Regula (EEK, *Euratom*, EOTK) Nr. 260/68, ar ko paredz Eiropas Kopienų nodokļa piemērošanas nosacījumus un procedūru (OV L 56, 8. lpp.), pēdējo reizi grozīta ar Padomes 2002. gada 30. septembra Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 1750/2002 (OV L 264, 15. lpp.)].

- 174 Atlīdzinājums ir jāaprēķina par laikposmu no iepriekš šī sprieduma 169. punktā nosauktā datuma līdz datumam, kad prasītājs ir beidzis strādāt *JET* projektā, ja tas ir noticis pirms projekta beigu datuma — 1999. gada 31. decembra, vai arī līdz šim projekta beigu datumam, ja attiecīgā persona līdz tam strādāja *JET* projektā.
- 175 Prasītāji turklāt lūdz kompensāciju par nodokļiem, ko Apvienotās Karalistes Nodokļu administrācija var uzlikt tādām atlīdzinājumam kā šīs, ar ko atlīdzina Kopienas nodarītos zaudējumus.
- 176 Tomēr atlīdzinājumam, kas pienākas katram no prasītājiem, lai atbilstoši nodokļu sistēmas prasībām atlīdzinātu neiegūto darba samaksu un ar to saistīto priekšrocību zudumu, kā tas ir izklāstīts iepriekš 173. punktā, aprēķinot to saskaņā ar šiem pašiem noteikumiem un ņemot vērā Kopienų nodokļus, ir jāatbilst nodokļu sistēmai, kuru Kopienas piemēro saviem darbiniekiem saskaņā ar Protokola par Eiropas Kopienų ierēdņu un pārējo darbinieku privilēģijām un neaizskaramību 16. punktu. Tādējādi šīs atlīdzinājums, kas jāaprēķina kā neto summa pēc visu nodokļu nomaksas, nav apliekama ar valsts nodokļiem. Tātad nav papildu zaudējumu, ko būtu jākompensē par šādu aplikšanu ar nodokļiem.
- 177 Sešu mēnešu laikā pēc šī sprieduma paziņošanas lietas dalībniekiem ir jāvienojas, pamatojoties uz šeit minētajiem principiem un kritērijiem. Ja šāda vienošanās netiek panākta, lietas dalībniekiem šī paša termiņa laikā jāiesniedz Pirmās instances tiesai savus zaudējumu aprēķinus (šajā sakarā skat., piemēram, Tiesas 1988. gada 5. oktobra spriedumu lietā 180/87 *Hamill/Komisija, Recueil*, 6141. lpp).

Par tiesāšanās izdevumiem

178 Lēmums par tiesāšanās izdevumiem tiek atlikts.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (pirmā palāta)

nospriež:

- 1) piespriest Komisijai atlīdzināt finansiālos zaudējumus, ko katrs no prasītājiem cieta tāpēc, ka netika pieņemts darbā kā Komisijas pagaidu darbinieks laikā, kad viņš strādāja kopuzņēmumā *Joint European Torus (JET)*;
- 2) lietas dalībnieki sešu mēnešu laikā no šī sprieduma pasludināšanas dienas iesniedz Pirmās instances tiesai savstarpēju vienošanos par atlīdzinājuma summu, kas ir izmaksājama, lai atlīdzinātu šos zaudējumus;

- 3) ja vienošanās netiek panākta, minētajā termiņā lietas dalībnieki Pirmās instances tiesai iesniedz savus aprēķinus par atlīdzinājuma summu;

- 4) lēmums par tiesāšanās izdevumiem tiek atlikts.

Vesterdorf

Jaeger

Legal

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2004. gada 5. oktobrī.

Sekretārs

Priekšsēdētājs

H. Jung

B. Vesterdorf